

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU
BEZPIECZNA GMINA SULECHÓW
ZA ROK 2013

SULECHÓW, dnia 28.02.2014 roku

Bezpieczeństwo to dobro fundamentalne, które ma bezpośredni wpływ na prawidłowe funkcjonowanie organizacji i społeczności. Wspieranie bezpieczeństwa publicznego to poprawa jakości i komfortu życia mieszkańców. Obowiązek ochrony bezpieczeństwa publicznego, jak również poprawy poczucia bezpieczeństwa spoczywa nie tylko na powołanych do tego celu instytucjach takich, jak Policja, czy Straż Miejska. Jest to także sfera działań samorządu oraz wielu organizacji społecznych, jak i pojedynczych mieszkańców.

Realizowany od kilku lat w naszej gminie program „Bezpieczna Gmina Sulechów” (przyjęty do realizacji uchwałą Nr XXXIX/366/2006 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 18 kwietnia 2006 roku) jest wynikiem współpracy wielu środowisk zainteresowanych poprawą stanu bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy.

Priorytetowym wyznacznikiem prowadzonych przez sygnatariuszy programu działań jest dążenie do poprawy stanu porządku publicznego oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy, a także uświadomienie ich o potrzebie stałego współuczestniczenia w budowaniu i umacnianiu poprawnych stosunków społecznych. Poszczególne służby i instytucje realizujące cele programu wykonały następujące zadania, mające duży wpływ na poprawę stanu bezpieczeństwa na terenie naszej gminy.

I. Komisariat Policji w Sulechowie.

Wprowadzony w roku 2006 Program „Bezpieczna Gmina Sulechów” jako główny cel wskazuje rozwiązywanie problemów przestępczości i patologii społecznych za pomocą właściwego ukierunkowania działań służb. Komisariat Policji w Sulechowie wskazane w punkcie 11 programu kierunki działań realizował w następujący sposób:

1. W roku 2013 dzielnicowi Komisariatu Policji w Sulechowie wzmocnili współpracę ze Strażą Miejską poprzez wspólne patrole i okresowe wspólne działania ukierunkowane na neutralizację zagrożeń. W wyniku podpisania *Porozumienia z dnia 18 września 2012 r. w sprawie współpracy Straży Miejskiej w Sulechowie z Komendą Miejską Policji w Zielonej Górze* zintensyfikowano współdziałanie z ww. podmiotem, czego efektem było przeprowadzenie wspólnych **258 służb (2012r. – 214 służb)**.

2. Dzielnicowi i funkcjonariusze Zespołu do Spraw Nieletnich i Patologii Komisariatu Policji w Sulechowie w roku 2013 kontynuowali nawiązaną w latach poprzednich ścisłą współpracę z dyrekcją i pedagogami placówek oświatowych z terenu Gminy Sulechów w zakresie przepływu informacji na temat zdarzeń z udziałem nieletnich. Wynikiem współpracy było ustalenie większości z **31** nieletnich sprawców **47** czynów zabronionych. Choć pozornie przyczyniło się to niekorzystnie do wskaźników dynamiki przestępczości, w istocie zmniejszyło „ciemną liczbę” przestępstw, o których Policji nie informowano. Ilość ustalonych nieletnich sprawców czynów zabronionych w wybranych kategoriach przedstawiono w poniższej tabeli:

	Ustaleni sprawcy	Wskaźnik procentowy udziału nieletnich w stosunku do ogółu podejrzanych (%)	Ilość czynów karalnych
Bójki i pobicia	2	2,6	2
Kradzież cudzej rzeczy	11	9,5	20
Kradzież z włamaniem	2	4,1	8
Przestępstwa rozbójnicze	4	12,1	2

Ponadto dzielnicowi i służby patrolowe samodzielnie lub wspólnie z pedagogami szkolnymi dokonywali sprawdzeń miejsc gromadzenia się młodzieży oraz miejsc, w których młodzież może stać się ofiarą przestępstwa lub być narażona na wpływ zjawisk patologicznych. Działania te przyczyniły się do ujawnienia:

- nieletnich pod wpływem alkoholu (**4 osoby**);
- uciekinierów z domów rodzinnych (**5 osób**);
- uciekinierów z placówek opiekuńczo wychowawczych (**21 osób**);
- **43** nieletnich sprawców czynów karalnych.

W następstwie takich działań wystąpiono z wnioskami, zawiadomieniami i interwencjami do:

- Sądów rodzinnych (**72** przypadków),
 - Szkół i placówek innych placówek oświaty i wychowania (**2** przypadków).
3. Dzielnicowi i funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego Komisariatu Policji w Sulechowie w roku 2013 kontynuowali współpracę z właścicielami skupów złomu, komisów i lombardów na terenie Gminy Sulechów, co utrudniało zbycie przedmiotów pochodzących z przestępstwa i bezpośrednio wpłynęło na ograniczenie przestępczości przeciwko mieniu.
4. Dzielnicowi i funkcjonariusze Zespołu do Spraw Nieletnich i Patologii Komisariatu Policji w Sulechowie w roku 2013 poprzez prowadzenie pogadanek z dziećmi i młodzieżą oraz spotkania z pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi propagowali zachowania zmierzające do ograniczania i likwidacji zagrożeń zjawiskami kryminogennymi i patologicznymi. W roku 2013 przeprowadzono **322** pogadanek z dziećmi i młodzieżą, oraz **8** spotkań z pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi.
5. Wydział Prewencji Komisariatu Policji w Sulechowie w dalszym ciągu dokonuje rzetelnej oceny zagrożeń wynikających z organizacji imprez z udziałem większej ilości uczestników i wspólnie z organizatorem dąży do zapewnienia ich bezpieczeństwa. W roku 2013 zapewniono bezpieczeństwo między innymi podczas:
- Finału WOŚP,
 - Dni Sulechowa,
 - Targów Rolniczych i Ogrodniczych w Kalsku,
 - Dożynek Gminnych i Sołeckich,
 - licznych uroczystości państwowych.
6. Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Sulechowie w ramach działań prewencyjnych wykonali łącznie **4263** służb patrolowych i obchodowych.
7. Funkcjonariusze Wydziału Prewencji Komisariatu Policji w Sulechowie stosowali represje prawne wobec osób nagminnie popełniających wykroczenia. Zestawienie ujawnionych wykroczeń w wybranych kategoriach przedstawiono w tabeli poniżej:

Wykroczenia przeciwko:	Skierowano wniosków o ukaranie	Nałożono mandatów karnych	Zastosowano środki oddziaływania pozakarnego	Ujawniono wykroczeń ogółem
porządkowi i spokojowi publicznemu	16	12	0	28
mieniu	49	192	0	241
przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości	7	9	0	16
obyczajności publicznej	37	7	0	44
urządzeniom użytku publicznego	1	0	0	1
bezpieczeństwu osób i mienia	17	8	0	25

Mając powyższe na uwadze w roku 2014 należy:

- ✓ kontynuować realizację działań określonych w Programie „Bezpieczna Gmina Sulechów”;
- ✓ wzmocnić działania ukierunkowane na ograniczenie przestępczości pospolitej oraz na zwalczanie szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa wykroczeń naruszających spokój i porządek publiczny;

- ✓ kontynuować współpracę ze Strażą Miejską w Sulechowie zgodnie z zawartym w dniu 18 września 2012 roku porozumieniem;
- ✓ inspirować do działania i współpracy instytucje pozarządowe mające wpływ na bezpieczeństwo;
- ✓ podtrzymać współpracę z dyrekcją i pedagogami placówek oświatowych z terenu Gminy Sulechów celem dalszego zwalczania zjawisk kryminogennych i patologicznych wśród nieletnich;
- ✓ dążyć do wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa społeczności Gminy Sulechów.

II. Straż Miejska.

Straż Miejska wykonuje zadania zgodne z programem „Bezpieczna Gmina Sulechów” w obszarze ochrony porządku publicznego, które wynikają z ustaw i aktów prawa miejscowego oraz z zadań własnych Gminy w ramach posiadanych upoważnień (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.).

Strażnicy Miejscy pełnią ważną funkcję w Gminie Sulechów, ponieważ mają bezpośrednią styczność z ludnością lokalną, co umożliwia ich szybsze reagowanie na zgłoszenia mieszkańców. Dzięki takim rozmowom z mieszkańcami zwiększa się bezpieczeństwo mieszkańców miasta oraz gminy Sulechów.

W 2013 Straż Miejska w Sulechowie wykonując obowiązki, uczestniczyła w spotkaniach z młodzieżą oraz dziećmi:

- spotkanie w Bibliotece Miejskiej, dotyczące edukacji dzieci na temat bezpiecznego zachowania się w domu i Internecie,
- wizyta Strażników Miejskich w Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie i omówienie przez funkcjonariuszy tematu bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz telefonów alarmowych,
- spotkanie z przedszkolakami dotyczące bezpiecznego korzystania z przejścia dla pieszych oraz omówienie codziennych zajęć Straży Miejskiej,
- odwiedziny Straży Miejskiej w ośrodku szkolno – wychowawczym w Sulechowie. Edukacja młodzieży na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz ukazanie konsekwencji prawnych picia alkoholu oraz palenia,
- 22.05.13/28.05.13 – wizyty Strażników Miejskich w szkołach podstawowych w Bukowie i Brodach oraz w Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie w ramach akcji wspólne mundury,

- spotkanie z uczniami klasy trzeciej szkoły podstawowej nr 1 – edukacja dzieci na temat segregacji śmieci,
- spotkanie z dziećmi w przedszkoli przy ulicy Konopnickiej i na os. Zacisze. Wizyta miała na celu naukę przedszkolaków segregacji śmieci.

W 2013 roku około 340 przedszkolaków i uczniów zostało przeszkolonych o sposobie poruszania się na drodze. Przez to liczba wypadków osób niepełnoletnich nie zwiększyła się w porównaniu do lat ubiegłych. Zdarzenia drogowe z udziałem pieszych do lat 18 w latach 2011-2013 obrazuje poniższa tabela:

Zdarzenia z udziałem pieszych	Liczba zdarzeń	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji
ogółem	9	4	0	4	5
2011	3	3	0	3	0
Do lat 18	1	1	0	1	0
2012	2	0	0	0	2
Do lat 18	2	0	0	0	2
Do listopada 2013	4	1	0	1	3
Do lat 18	0	0	0	0	0

Zródło: Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze Wydział Ruchu Drogowego.

Jedną z funkcji Straży Miejskiej jest polepszenie bezpieczeństwa poprzez kontrolę ruchu drogowego. Strażnicy egzekwują przestrzeganie dozwolonej prędkości w mieście, monitorują pojazdy zaparkowane w niedozwolonych miejscach, a także w obszarach zarezerwowanych dla pojazdów osób niepełnosprawnych.

Od kwietnia do października funkcjonariusze Straży Miejskiej dokonywali pomiarów prędkości przed szkołami na terenie miasta i gminy Sulechów. Celem pomiarów było zwiększenie bezpieczeństwa uczniów idących do szkół. W trakcie takich kontroli nie doszło do żadnego wypadku. Podobne akcje będą prowadzone także w roku 2014.

Do zadań Straży Miejskiej należy także szczególna obserwacja miejsc niebezpiecznych. „Czarne punkty” to miejsca, w których liczba interwencji zgłoszonych przez mieszkańców była największa.

Straż Miejska razem z Komisariatem Policji w Sulechowie aktualizowała w 2013 roku wykaz takich punktów. W związku z zwiększoną ilością patroli w tych miejscach zmniejszyła się ilość zdarzeń. Przez to w 2013 roku z „mapy czarnych punktów” zniknęły takie obszary:

Miasto Sulechów:

- „Lasek” koło Tesco”,
- ul. Okrężna,
- PKS,
- ul. Lipowa.

Z terenu gminy Sulechów zniknął punkt w miejscowości Buków.

W tych miejscach dochodziło do znikomych ilości zdarzeń, dlatego zostały skreślone z wykazu „czarnych punktów”. Jednakże miejsca te będą nadal patrolowane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Poniżej- mapa czarnych punktów po zaktualizowaniu.

Wykaz miejsc niebezpiecznych – „czarne punkty”

Miasta Sulechów

1. Stadion Miejski w Sulechowie	7. Cmentarz Komunalny
2. Park przy Sulechowskim Domu Kultury	8. Targowisko przy ul. Jana Pawła II
3. Park Powstańców Wielkopolskich	9. Oś. Nadodrzańskie
4. Park im. Tadeusza Kościuszki	10. Plac zabaw przy ul. Morelowej
5. Skate Park przy os. Konstytucji 3 Maja	11. ul. Armii Krajowej
6. Park przy cmentarzu	12. ul. Łączna

**Wykaz miejsc niebezpiecznych – „ czarne punkty”
Gmina Sulechów**

1. Cigacice
2. Kalsk
3. Pomorsko

Dla większego bezpieczeństwa funkcjonariusze Straży Miejskiej odbywają wspólne patrole z innymi służbami mundurowymi. Poniżej przedstawiono tabelę z liczbami wspólnych patroli w roku 2013.

NAZWA JEDNOSTKI	LICZBA WSPÓLNYCH PATROLI
KOMISARIAT POLICJI SULECHÓW	258
KOMENDA MIEJSKA POLICJI W ZIELONEJ GÓRZE, WYDZIAŁ RUCHU DROGOWEGO	22
ŻANDARMERIA WOJSKOWA	18
STRAŻ OCHRONY KOLEI	3

W trakcie wykonywanych zadań w 2013 roku, funkcjonariusze Straży Miejskiej otrzymali poniższe wyniki:

WYLEGITYMOWANIE OSÓB	3820
PRZEPROWADZENIE INTERWENCJI	2368
POUCZENIE SPRAWCÓW WYKROCZEŃ	370
NAŁOŻENIE MANDATÓW KARNYCH	1082
OSOBY DOPROWADZONE DO IZBY WYTRZEŻWIENI LUB MIEJSCA ZAMIESZKANIA	21
ZABEZPIECZENIE MIEJSCA PRZESTĘPSTWA, KATASTROFY LUB INNEGO PODOBNEGO ZDARZENIA	18

W czasie służb Straży Miejskiej z Policją wykonywane były głównie działania z obszaru ochrony porządku i spokoju w miejscach publicznych. Zadania prewencyjne wykonywane były głównie pod kątem:

- bójek i niszczenia mienia przez chuliganów i wandalów, szczególnie na obszarze dworców, szkół, przedszkoli oraz przystanków autobusowych,
- zakłóceń porządku publicznego przez grupy młodzieży,
- reagowania na objawy łamania przepisów prawa drogowego,
- podejmowania interwencji na skargi zgłaszane przez mieszkańców,

- nadzorowanie terenów przebywania i gromadzenia się osób bezdomnych,
- rozpowszechniania narkotyków wśród dzieci i młodzieży, głównie na terenach i w pobliżu szkół,
- respektowania norm dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych, w szczególności:
 - kontrola wieku spożywających alkohol,
 - zapobieganie spożywania alkoholu w miejscach zabronionych,
 - nadzór oraz egzekwowanie zasad sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym oraz niepełnoletnim.

Strażnicy podczas patroli zwracali również uwagę na sytuacje wymagające interwencji innych jednostek, a leżących poza zakresem kompetencji Straży Miejskiej. We wszystkich takich sytuacjach zebrane informacje zostały przekazane odpowiednim jednostkom właściwym w każdej sprawie. Dotyczy to m.in. braku wjazdu do studzienki kanalizacyjnej, przycinania zieleni, awarii instalacji wodno-kanalizacyjnej, zniszczonych ławek, braku oświetlenia na ulicach itp. W roku 2013 odnotowano 73 takich interwencji.

Ważnym elementem zachowania odpowiedniego porządku w Gminie Sulechów jest działalność prewencyjna funkcjonariuszy Straży Miejskiej, w czasie odbywających się w Sulechowie dużych imprez plenerowo-rozrywkowych (Dni Sulechowa, WOŚP, obchody świąt narodowych czy Dożynek Gminnych itp.). Dzięki współpracy wszystkich służb mundurowych w Sulechowie odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, imprezy przebiegły sprawnie i bez żadnych zakłóceń. Podczas wszystkich odbywających się w gminie imprez, dzięki odpowiedniej współpracy, nie dochodzi do sytuacji niebezpiecznych, zagrażających życiu lub zdrowiu ich uczestników.

W roku 2013, jak i w latach poprzednich, strażnicy miejscy współpracowali z inspektorami z Urzędu Miejskiego Sulechów. Wynikiem takiej współpracy były liczne kontrole posesji, które miały na celu sprawdzenie oraz egzekwowanie przepisów wynikających bezpośrednio z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy tj. zawarcie umów na wywóz odpadów komunalnych, podłączenie do kanalizacji miejskiej, usuwanie nieczystości ciekłych. Sprawdzano, czy właściciele psów dopełnili obowiązku zgłoszenia psa w Urzędzie Miejskim i oznaczenia psa znakiem

identyfikacyjnym wydawanym przez Urząd Miejski, a także szczepienia psów przeciwko wściekliznie.

Straż Miejska w 2013 roku prowadziła monitoring osób bezdomnych. Sprawdzano, w jakich warunkach przebywają takie osoby, czy nie wymagają pomocy Ośrodka Zdrowia lub Pomocy Społecznej. Bezdomnych namawiano do skorzystania z noclegowni lub innych form pomocy.

W celu zmniejszenia kradzieży na cmentarzu komunalnym w Sulechowie, na jego terenie została zamieszczona fotopułapka. Monitorowała czy nie dochodzi do kradzieży na cmentarzu. W czasie takiego rejestrowania nie stwierdzono żadnych zdarzeń. Urządzenie było postawione, także w miejscach nielegalnego wywożenia śmieci. Te działania spowodowało zmniejszenie ilości takich wykroczeń.

Wszystkie wyżej opisane działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa w mieście i gminie Sulechów, kontynuowane są również w roku 2014. Straż Miejska podjęła także realizację nowych zadań i wdrożyła wiele nowych pomysłów mających zapewnić mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa.

III. Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej.

Zakres zadań leżący w kompetencjach ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta i gminy był realizowany w szczególności przez 4 Jednostki Operacyjno – Techniczne Ochotniczych Straży Pożarnych (JOT) Gminy Sulechów, tj. Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, oraz formację państwową, jaką jest Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Sulechowie.

Jednostki JOT OSP przynależne do Gminy Sulechów wyposażone są w 10 pojazdów pożarniczych. Są to 1 samochód gaśniczy ciężki, 3 gaśnicze średnie, 2 ratowniczo – gaśnicze lekkie, 2 gaśnicze lekkie i 1 samochód specjalny SON. Średni wiek pojazdów wynosi 16 lat. Jednostki OSP Gminy Sulechów wyposażone są w wymaganą ilość sprzętu pożarniczego i ratowniczego w postaci minimum trzy motopompy, agregaty prądotwórcze, pilarki do drewna, piły do betonu i stali, drabiny pożarnicze, aparaty powietrzne, 3 zestawy hydraulicznych urządzeń ratowniczych LUKAS.

W celu uzupełnienia braków należy podjąć starania w zakresie pilnej wymiany średniego pojazdu gaśniczego w OSP Mozów (rok produkcji 1984), lub zakupienia nowego pojazdu gaśniczego z powodu nieposiadania normatywu

jednostki S3 w zakresie funkcjonowania w KSRG, oraz wymiany lekkiego samochodu gaśniczego w OSP Pomorsko, którego modernizacja i koszty utrzymania przekraczają wartość pojazdu materialną, jak i bojową. Brakuje także zdecydowanie aparatów powietrznych, a obecnie użytkowane w OSP Brody są przestarzałe i niespełniające standardów.

Należy podkreślić bardzo dobre wyszkolenie podległych jednostek, jak i ich gotowość operacyjną, która w roku 2013 wynosiła: w Gminie Sulechów 4 min od alarmowania (Gmina. Trzebiechów - 8 min., Gmina Babimost - 5 min., Gmina Bojadła - 7 min).

W ramach funkcjonowania programu w roku ubiegłym zrealizowano wszystkie zaplanowane zadania a w szczególności:

1. Podniesiony został stan wyszkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych dotyczącego szkolenia podstawowego. W ramach tego przeszkolono 6 członków OSP z zakresu szkolenia szeregowych OSP zorganizowanym przez JRG PSP nr II Zielona Góra oraz JRG Sulechów, 4 członków OSP w ramach szkolenia operatorów sprzętu oraz 3 osoby w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy.
2. W jednostkach OSP prowadzono nabór nowych czynnych członków do Ochotniczych Straży Pożarnych, dzięki czemu pozyskano 8 nowych członków OSP.
3. Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza (MDP) przy jednostce OSP Pomorsko uczestniczyła w turnieju leśnym MSP zorganizowanym przez Komendę Miejską PSP Zielona Góra w m. Pomorsko. Członkowie w/w OSP zorganizowali trasę rajdu i przyczynili się do sprawnego przebiegu konkurencji turnieju. Drużyna seniorów uczestniczyła również w Powiatowych Zawodach Pożarniczych w Zielonej Górze.
4. W ramach współpracy ze społecznością lokalną OSP Pomorsko pomagało radzie sołeckiej w organizacji wiejskich dożynek oraz przyczyniła się do zamontowania okien na wieży miejscowego kościoła. Pozostałe OSP, jak co roku, uczestniczyły w uroczystościach okolicznościowych wiejskich społeczności.
5. W ramach zadań związanych z modernizacją bazy sprzętowej w OSP Brody dobudowano dodatkowy boks garażowy umożliwiający stacjonowanie

większych i nowszych pojazdów ratowniczo-gaśniczych, a także dokończono budowę wiaty przed remizą. Pochwalić należy wszystkie OSP za dbałości o majątek gminny w postaci drobnych napraw i remontów powierzonych budynków. OSP Kije dobudowała na terenie przyległym do jednostki wiatę na przechowywanie drewna.

6. W związku z planami utworzenia na bazie OSP Brody specjalistycznej grupy ratownictwa wodnego, strażacy odbyli spotkania z WOPR – przystań Cigacice i realizowali cykliczne, szkoleniowe patrole mieszane na rzece Odrze, także podczas spływu tratw "Odra Adventure". Ponadto wybudowano slip do wodowania małych jednostek pływających w ustalonym miejscu brzegu Odry w m. Brody.
7. Jednostka OSP Mozów z pozyskanych środków KSRG zmodernizowała skrzynię biegów i zbiornik na środek gaśniczy w średnim samochodzie gaśniczym – wartość inwestycji to ok. 10 000 zł., doposażyła się w jeden nadciśnieniowy aparat oddechowy, sygnalizator bezruchu oraz trzy hełmy specjalne.
8. Jednostka OSP Pomorsko wyremontowała ciężki samochód gaśniczy, co było konieczne z powodu licznych usterek uniemożliwiających podejmowanie akcji ratowniczych.
9. Zakres dosprzętowania jednostek OSP Gminy Sulechów w zakresie organizacji i prowadzenia działań ratowniczych był ograniczony i uzależniony od możliwości finansowych gminy. Stan doposażenia jednostek był związany wyłącznie z zakupem drobnego wyposażenia.
10. Zorganizowano trzykrotnie zgrupowania gminne związków taktycznych OSP, w ramach ćwiczeń taktycznych na obszarach leśnych w czerwcu w okolicach Brzezia Pomorskiego, a także ćwiczenia taktyczne wieloszczeblowe w zakładach IKEA – m. Babimost, ponadto przećwiczone możliwości techniczne, organizacyjne i manualne pilarzy na wypadek wichur i związanych z tym wiatrołomów wykorzystując sprzęt specjalistyczny na terenie parku im. T. Kościuszki w Sulechowie w listopadzie 2013 r. Jednostki z terenu gminy Sulechów uczestniczyły w ćwiczeniach praktycznej ewakuacji w placówkach oświatowych w poszczególnych miejscowościach biorąc w nich czynny udział.

11. Zmienia się stan umundurowania specjalnego i wyposażenia osobistego strażaków, którego poszczególne elementy w latach ubiegłych zostały fizycznie zlikwidowane. W ramach programu „Bezpieczny Strażak” w czasie roku doposażono poszczególne jednostki w komplety ubrań bojowych wraz z butami i rękawicami ochronnymi. (po 2 kpl. na jednostkę – wartość zakupu wynosiła 24 tys. zł, z dofinansowaniem Urzędu Marszałkowskiego w wys. 12 tys. zł). Należy mieć na uwadze pilną konieczność uzupełnienia stanu wyposażenia w umundurowanie specjalne i buty.

Wzorem lat ubiegłych w zakresie realizacji idei programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” należy przedsięwziąć zadania związane z utrzymaniem właściwego stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego mieszkańców gminy.

Nie ujmując zadań cyklicznych realizowanych na podstawie statutów Ochotniczych Straży Pożarnych, takich jak bieżące szkolenie i doskonalenie członków, utrzymanie wysokiego poziomu gotowości bojowej jednostek, pozyskiwanie nowych członków i innych lokalnych zamierzeń organizacyjnych proponuje się wdrożenie następujących zadań:

1. Dosprzętowanie Ochotniczej Straży Pożarnej w Brodach w zakresie rozszerzonym o sprzęt ratownictwa wodnego, a w szczególności zakupu lub pozyskania łodzi z silnikiem zaburtowym.
2. Dążenie do zakupu nowego średniego samochodu pożarniczego dla jednostki KSRG OSP Mozów, gdyż jednostka ta nie spełnia wymogów sprzętowych KSRG.
3. Zakup niezbędnego wyposażenia sprzętowego umundurowania i uzbrojenia przez jednostki KSRG tj. OSP Mozów i Kije w postaci; Mozów 3 kpl. umundurowania specjalnego, rękawice specjalne; OSP Kije zakup 3 kpl. umundurowania specjalnego, OSP Pomorsko, OSP Brody zakup po 5 kpl. umundurowania specjalnego (buty, rękawiczki, kominiarki), wymiana aparatów oddechowych w OSP Brody, wymiana lekkiego sam. gaśniczego Żuk (rok prod.1994) na nowy lub pozyskany z rynku wtórnego, oraz dokupienia min. 2 kpl. nadciśnieniowych aparatów oddechowych dla OSP Pomorsko.

4. Ze środków własnych i przekazanych w ramach KSRG wymiana trzech bram garażowych w remizie i wykonanie nowego ogrodzenia placu OSP Mozów, budowa zaplecza sanitarnego, wymiana orywnowania remizy i ocieplenie ścian remizy OSP Kije.
5. Zakup sprzętu specjalistycznego - przecinarek do betonu i stali, agregaty prądotwórcze (kpl. z najaśnicami) dla jednostek OSP Pomorsko i Brody, które coraz częściej dysponowane są do pożarów i innych miejscowych zdarzeń.
6. Organizacja zgrupowania gminnego połączona ze szkoleniem w zakresie rozwinięcia taktycznego i obsługi sprzętu specjalistycznego z udziałem przedstawicieli i instruktorów z PSP. Udział jednostek KSRG w organizowanych przez JRG Sulechów ćwiczeniach wieloszczeblowych, w szczególności pod kątem obsługi zdarzeń na nowo budowanej drodze szybkiego ruchu S3 relacji Sulechów – Międzyrzecz, oraz samodzielnych działań w czasie pożarów i innych miejscowych zagrożeń.
7. Udział wszystkich jednostek OSP w ćwiczeniach na obiektach zlokalizowanych na terenie własnego obszaru działania oraz w ćwiczeniach ewakuacyjnych w szkołach oraz innych budynkach użyteczności publicznej.
8. Organizacja gminnych zawodów sportowo-pożarniczych dla jednostek OSP.
9. Poprawa wizerunku i estetyki terenu jednostek OSP w aspekcie posadzenia krzewów, remontu ogrodzeń i postawienia masztów flagowych.
10. Doposażenie i wymiana umundurowania koszarowego, wyjściowego, obuwia specjalnego, rękawic, wymiana uszkodzonych węży oraz drobnej armatury wodnej.
11. Wykonanie okresowych przeglądów wymaganych przez producenta aparatów powietrznych i urządzeń hydraulicznych.
12. Rozważyć należy rozszerzenie działalności OSP Pomorsko o ratownictwo wodne z uwagi na bliskość rzeki Odry.

Proponowany zakres przedmiotowego planu zostanie omówiony i przeanalizowany na spotkaniu funkcyjnych Jednostek Operacyjno-Technicznych każdej OSP Gminy Sulechów na rocznej odprawie roboczej, po zakończeniu kampanii sprawozdawczej w poszczególnych jednostkach.

IV. PLACÓWKA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ.

Placówka Żandarmerii Wojskowej w Sulechowie w ramach „Rządowego programu ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań na lata 2007 – 2015 – Razem bezpieczniej” na terenie swojej podległości w 2013 roku realizowała program „Bezpieczna Gmina Sulechów”.

W ramach realizacji zadań służbowych:

I. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNA

W ocenianym okresie wysłano łącznie **256 patroli** – z czego **136** z nich pełniło służbę na terenie gminy Sulechów.

Patrole współdziałały z:

- KMP Zielona Góra – 97 razy (wrd);
- SM Sulechów – 18 razy.

W trakcie pełnienia służby legitymowano – **363 żołnierzy (352 kierowców)** i podjęto **11 interwencji prewencyjnych**, w wyniku których zastosowano następujące sankcje:

- ❖ 7 x pouczono;
- ❖ 3 x poinformowano o przewinieniach dyscyplinarnych;
- ❖ 1 x wyróżniono;
- ❖ 1 x ukarano mkk za wstęp na teren poligonu.

W roku 2013 służba patrolowa była prowadzona przez Placówkę Żandarmerii Wojskowej w oparciu o wytyczne i bieżące polecenia przełożonych oraz plany czynności prewencyjnych.

Na uwagę zasługuje realizacja Policyjnego „Kalendarza działań kontrolno – profilaktycznych na rok 2013” – a więc udział w akcjach pk. „prędkość, alkohol i narkotyki, truck, bus, pasy, niechronieni uczestnicy ruchu drogowego, bezpieczne weekendy, bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży, bezpieczna droga do szkoły, czy akcja” pk. „droga E-30”. Ponadto realizowano przedsięwzięcia, które wynikały z potrzeb bieżących.

II. DZIAŁALNOŚĆ w RUCHU DROGOWYM

Na podstawie **art. 129 pkt 4** „Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym” (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.) uprawnienia Policji w RD przysługują ŻW.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym działalność kontrolna w Placówce ŻW ukierunkowana była na ujawnienie i przeciwdziałanie przesłankom sprzyjającym powstawaniu groźnych wypadków drogowych, eliminowaniu z ruchu drogowego nietrzeźwych kierujących oraz pojazdów zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego.

Realizując zadania w tym zakresie w 2013 roku skontrolowano **352 pojazdy** w tym **248 prywatnych i 104 wojskowe**, w wyniku czego nałożono **146 sankcje** w stosunku do kierowców za naruszenia przepisów ruchu drogowego, stosując:

- **77** – pouczeń;
- **42** – mandaty karne kredytowe;
- **2** – zatrzymano prawo jazdy;
- **16** – zatrzymane dowody rejestracyjne.

W 2013 r. na terenie Garnizonu Sulechów, a więc też miasta i gminy **nie odnotowano negatywnych zdarzeń drogowych** spowodowanych przez kierowców żołnierzy będących w służbie.

Należy zwrócić szczególną uwagę, na zachowanie kontrolowanych – nie tylko żołnierzy – na drodze (w szeroko rozumianym „Ruchu Drogowym” każdy żołnierz ŻW, bez względu na stopień wojskowy ma pełne uprawnienia jako kontrolujący). Przy stwierdzeniu popełnienia wykroczenia lub też przestępstwa przez osobę cywilną natychmiastowo sprawa zostaje przekazywana do powszechnych organów ścigania (SM lub Policja).

W 2013 r. do Skarbu Państwa (gdyż na mandatach wystawianych przez ŻW widnieje konto LUW w Gorzowie Wlkp.) w związku z ujawnionymi wykroczeniami w ruchu drogowym popełnionymi przez żołnierzy JW. 4408 w Sulechowie wpłynęło **2560,00 PLN**, a funkcjonariusze PŻW w Sulechowie nałożyli łącznie **42 punkty karne**.

Dodatkowo w 2013 roku po raz kolejny zorganizowano „dzień dawcy szpiku fundacji DKMS”, w wyniku którego zarejestrowano 268 potencjalnych dawców (w sumie z rokiem 2012 to 434 osoby), a do tej pory już 2 osoby (mieszkańcy Sulechowa) oddali komórki macierzyste.

III. DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

W 2013 r. działania profilaktyczne w PŻW Sulechów realizowano w oparciu o Ustawę z dnia 24.08.2001 r. „o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych”, Zarządzenie Nr 70/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30.11.2001 r. „w sprawie form, metod, sposobów i środków wykonywania czynności służbowych przez funkcjonariuszy Żandarmerii Wojskowej”, oceny zagrożeń dyscypliny i stanu przestępczości w garnizonie Sulechów, zarządzenia, wytyczne oraz polecenia przełożonych, w tym także plan pracy profilaktycznej. W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii podstawę działania PŻW w Sulechowie stanowił „Plan współpracy z Placówką Żandarmerii Wojskowej dotyczący kontroli żołnierzy i pracowników wojska” opracowywany każdorazowo na miesiąc roku 2013 oraz doraźnie zamierzenia składane przez Pana Burmistrza.

Działaniami profilaktycznymi objęto:

1. Jednostki i instytucje:

- 5 Lubuski Pułk Artylerii w Sulechowie;
- Przedszkola w m. Sulechów („dni kolorowe, bezpieczeństwo na drodze, bezpieczeństwo zabaw w zimie”):
 - Przedszkole nr 5 – Bajkowe Przedszkole Misia Uszatka;
 - Przedszkole nr 6 – Tęczowa Szóstka;
 - Przedszkole nr 7 – Pod Muchomorkiem.
- Szkołę Podstawową nr 1 w Sulechowie;
- Gimnazja;
- ZHP Komenda Hufca Babimojsko – Sulechowskiego.

2. Wydarzenie kulturalno oświatowe i uroczystości:

- XX Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy;
- II Festyn Rodzinny;
- Wielkanoc;

- Rocznicą wstąpienia do UE”;
- Rocznicą zakończenia II Wojny Światowej;
- Dni Sulechowa;
- Kampania „Różne mundury wspólne ideały”;
- Turniej „ZEBRA”;
- Święto Bożego Ciała;
- Święto Wojsk Lądowych;
- Święto Wojska Polskiego;
- Targi Rolnicze w Kalsku;
- Wybory parlamentarne;
- Narodowe Święto Niepodległości;
- Święto wojsk rakietowych i artylerii;
- Rocznicą wybuchu powstania styczniowego;
- Boże Narodzenie i Nowy Rok.

3. Ponadto wykonano 35 wszelkiego rodzaju zabezpieczeń wpływających na poprawę bezpieczeństwa w Garnizonie Sulechów – obejmujące zasięgiem swego działania min. Gminę Sulechów.

Były to min.: przegrupowania wojsk własnych i obcych, uroczystości z udziałem wojska, wizyty lub delegacje RP oraz wizyty lub delegacje zagraniczne oraz inne wojskowe przedsięwzięcia.

Wszelkie zgłaszane uwagi dot. min. poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym były na bieżąco rozwiązywane w ramach współpracy ŻW z podległymi Burmistrzowi pracownikami.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE UKIERUNKOWANE BYŁY GŁÓWNIEM NA PRZECIWDZIAŁANIE:

- ✓ przestępczości w wojsku (we wszystkich ich formach) oraz wykrywaniu i eliminowaniu przesłanek mogących prowadzić do jej wzrostu;
- ✓ zagrożeniom utraty broni, amunicji, materiałów wybuchowych oraz innego mienia wojskowego;
- ✓ próbom przenikania na tereny wojskowe członków zorganizowanych grup przestępczych w celu dystrybucji narkotyków lub innych środków odurzających oraz rozpoznania jednostek wojskowych pod kątem możliwości zdobycia broni;

- ✓ handlowi narkotykami i ich zażywaniu oraz naruszeniom stosunków międzyludzkich;
- ✓ zagrożeniom w ruchu drogowym – szczególnie przez nietrzeźwych kierowców.

Realizowane przedsięwzięcia profilaktyczne zmierzały do poprawy stanu przestępczości, bezpieczeństwa i dyscypliny zewnętrznej oraz wewnętrznej w jednostce, a co za tym idzie w gminie Sulechów.

Ilość i rodzaj przeprowadzonych czynności profilaktycznych w 2013 r. przedstawiają poniższe wykazy:

PROFILAKTYKA OGÓLNA– 336 czynności,
 PROFILAKTYKA – ŚRODKI WALKI – 143 czynności.

W ramach wymienionych czynności profilaktycznych wykonano:

- ❖ 133 – sprawdzeń żołnierzy na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu;
- ❖ 67 - sprawdzenia żołnierzy na obecność narkotyków;
- ❖ 50 - czynność związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym.

W 2013 r. w ramach inicjatywy własnej tut. Placówka przeprowadziła szereg pogadarek i spotkań środowiskowych (wspartych pokazami prezentacji multimedialnych) min.:

- pokazy sprzętu będącego na wyposażeniu ŻW – w ramach festynów na terenie gminy;
- zabezpieczaniu imprez organizowanych w gminie Sulechów.

W omawianym okresie w ramach działań profilaktycznych dokonano sprawdzeń pododdziałów z użyciem psa tropiącego do wykrywania narkotyków i do wykrywania materiałów wybuchowych. Pozytywem w tym punkcie oceny jest fakt, iż użycie psów dało wynik negatywny.

Biorąc powyższe pod uwagę, w 2014 roku planuje się realizację czynności profilaktycznych oprócz o plan pracy profilaktycznej na 2014 r. opracowany we współdziałaniu z Dowództwem JW. 4408 w Sulechowie uwzględniając zapotrzebowania oraz wnioski z oceny dyscypliny i przestępczości w jednostce oraz gminie Sulechów.

Zadania realizowane będą w ramach:

- działalności kontrolno-wykrywczej oraz profilaktycznej w jednostkach wojskowych;
- działalności w zakresie edukacji kadry dowódczej jednostek wojskowych dotyczącej umiejętności rozpoznawania narkomanów i narkotyków;
- działalności w zakresie zwiększenia kwalifikacji żołnierzy zawodowych ŻW i psychologów;
- działalności profilaktycznych kierowanych do kandydatów na żołnierzy;
- działań profilaktycznych (połączonych z promocją wojska – ŻW) w wybranych: przedszkolach, szkołach i instytucjach pozarządowych (ZHP, ZHRP).

Reasumując, pomimo bardzo małego stanu osobowego Placówki ŻW w Sulechowie współpraca pomiędzy PŻW Sulechów, a miastem i gminą Sulechów z żandarmskiego punktu widzenia układa się na poziomie bardzo dobrym.

Bardzo dziękujemy za zaproszenia do uczestnictwa przedstawiciela Placówki Żandarmerii Wojskowej w Sulechowie w sesjach Rady Miejskiej, pragnę poinformować, iż sytuacja na terenie miasta i gminy Sulechów jest żandarmom tutaj służącym bardzo bliska i w miarę możliwości będziemy w przedmiotowych sesjach starali się uczestniczyć poświęcając szczególną uwagę na sprawy dotyczące bezpieczeństwa.

V. BIURO PEŁNOMOCNIKA ds. UZALEŻNIENÍ.

W ramach programu "Bezpieczna Gmina Sulechów" w roku 2013, wzorem lat poprzednich, kontynuowano współpracę z organizacjami pożytku publicznego, świetlicami środowiskowymi oraz opiekuńczo-wychowawczymi, zapewniono mieszkańcom gminy specjalistyczną pomoc terapeutyczną, wspomagano placówki oświatowe w zakresie realizacji opracowanych przez nie programów profilaktycznych, włączono się w realizację kampanii edukacyjno-profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz bezpłatnych badań mammograficznych obejmujących mieszkanki Gminy Sulechów, udzielono wsparcia Samopomocowej Grupie dla Kobiet oraz Anonimowym Alkoholikom, wspierano merytorycznie pracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz udzielano porad i informacji w ramach spotkań „pierwszego kontaktu”.

Powyższe założenia zrealizowano poprzez następujące działania z uwzględnieniem ich celów i osiągniętych dzięki nim rezultatów:

1. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom:

Organizacja warsztatów profilaktyczno-wychowawczych w formie obozów lub kolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z Gminy Sulechów przez Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Zielonej Górze.

Cel: Wypoczynek letni dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych zamieszkujących Gminę Sulechów z warsztatami w formie zajęć socjoterapeutycznych, integracyjnych oraz edukacyjnych z elementami profilaktyki uzależnień a także zajęć rekreacyjno-krajoznawczych i sportowych.

Działania: W trakcie wypoczynku dzieci objęte były opieką wychowawców i terapeutów, uczestniczyły czynnie w zajęciach socjoterapeutycznych, zostały przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, uczestniczyły w wycieczkach fakultatywnych dzięki temu poznały walory turystyczne Sławy, zwiedziły Park Krasnala w Nowej Soli, uczestniczyły w meczu żużlowym w Zielonej Górze. Ponadto odbywały się zajęcia w terenie, w trakcie których poruszano tematykę postępowania zgodnie z zasadami ekologii.

Rezultaty: Dzieci uczestniczące w kolonii nauczyły się współpracy w grupie, dzięki zajęciom terapeutycznym podniesiono ich poczucie własnej wartości, przeprowadzono ćwiczenia umożliwiające odreagowanie stresów i niepokojów towarzyszących w życiu codziennym, ukazano prawidłowe postawy i zasady funkcjonowania w społeczeństwie.

W 10-dniowym turnusie uczestniczyło 30 dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych, które brały udział w 20 godzinnych zajęciach socjoterapeutycznych. Ponadto udzielano pomocy rzeczowej w postaci bezpłatnego przekazania odzieży, obuwia oraz niezbędnych środków higieny.

Organizacja warsztatów profilaktyczno-wychowawczych w formie obozów lub kolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z Gminy Sulechów przez Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego w Zielonej Górze.

Cel: Wypoczynek letni 60 dzieci w wieku 7-16 lat z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych, dotkniętych alkoholizmem i zagrożonych marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym zamieszkujących Gminę Sulechów z warsztatami profilaktyczno-wychowawczymi. Organizacja wypoczynku miała na celu wyrobienie wśród uczestników umiejętności funkcjonowania w grupie, zwiększenie kompetencji komunikacyjnych, promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, zdobywania doświadczeń związanych z poznawaniem świata, wzmocnienie jednostki poprzez uświadomienie dysponowania siłą i umiejętnościami, co miało zmniejszyć podatność podejmowania zachowań ryzykownych, stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju (intelektualnego, społecznego, duchowego, emocjonalnego oraz fizycznego).

Działania: W trakcie wypoczynku dzieci objęte były opieką wychowawców oraz terapeutów i uczestniczyły w warsztatach m.in. decoupage, plastycznych, muzycznych, tanecznych, a także zajęciach integracyjnych z elementami profilaktyki uzależnień przy wykorzystaniu metod socjoterapii o następującej tematyce: „Świat bez nałogów”, pierwsza pomoc i gra ratownicza, „Jestem bezpieczny”, „Moje mocne strony”, „Moje emocje”, „Jestem tym, co spożywam”, „Szybcy i wściekli” (warsztaty dot. agresji).

Rezultaty: Realizując powierzone zadanie wśród dzieci uczestniczących w kolonii wyrobiono umiejętność funkcjonowania w grupie, zwiększono ich kompetencje komunikacyjne, ukazano alternatywne formy spędzania czasu wolnego, wzmocniono jednostkę poprzez uświadomienie dysponowania siłą i umiejętnościami, co przyczyniło się do zmniejszenia podatności do podejmowania zachowań ryzykownych, zachęcono do wszechstronnego rozwoju (intelektualnego, społecznego, duchowego, emocjonalnego oraz fizycznego).

W 14-dniowym turnusie uczestniczyło 36 dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych z terenu Gminy Sulechów, które uczestniczyły w 12 różnorodnych warsztatach.

Realizacja warsztatów edukacyjno-profilaktycznych z konkursem z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży Gminy Sulechów przez Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Babimojsko-Sulechowski ZHP.

Cel: Objęcie programem warsztatów „Mój Wybór” 345 uczniów szkół podstawowych. Zajęcia skierowane do uczniów gorzej niż inni radzących sobie z otaczającą ich rzeczywistością szkolną oraz rówieśniczą. Głównymi celami zadania było dostarczenie podstawowej wiedzy na temat niekorzystnego wpływu alkoholu na zdrowie i życie człowieka, ćwiczenie umiejętności chroniących przed sięganiem po alkohol oraz inne używki, wzmocnienie wiary jednostki we własne siły i umiejętności, upowszechnienie i umocnienie przywiązywania wagi do wartości takich jak wolność, prawda, sprawiedliwość, równouprawnienie, tolerancja i przyjaźń, ćwiczenie umiejętności przełamywania i zapobiegania negatywnym stereotypom, prawidłowe funkcjonowanie w grupie rówieśniczej oraz zwiększenie kompetencji komunikacyjnych i promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Działania: Realizując program „Mój Wybór” posłużono się następującymi metodami pracy terapeutycznej i wychowawczej: dyskusja, ćwiczenia i zabawy w kręgu, praca w grupach, zabawy integracyjne, burza mózgów, niedokończone zdania, pomnik przyjaźni. Wszystkie metody wdrożono za pomocą wcześniej opracowanych scenariuszy zajęć o następujących tematach przewodnich: „Jak zachowywać się wobec spotkanych nieznanym w oparciu o baśń braci Grimm „Czerwony Kapturek”, „Kiedy zostaję sam w domu”, „Co nazywamy zdrowiem?”, „Zdrowy styl życia”, „Jedz ekologicznie”. Zajęcia warsztatowe obejmowały następujące szczegółowe zagadnienia: asertywność, organizacja czasu wolnego, przewidywanie konsekwencji, sytuacje ryzykowne, rozwój, samokontrola, sens życia, dojrzały wybór celów, komunikacja interpersonalna, „Oto JA”, wartości, „Barwy przyjaźni”, „Do czego dążę w życiu?”, uzależnienie, narkotyki, uczucia, emocje, systemy wartości. Program realizowany był wśród uczniów uczęszczających do wiejskich szkół podstawowych w Bukowie, Cigacicach, Kijach, Brodach oraz Zespole Szkół w Sulechowie i Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie.

Rezultaty: Uczestnicy warsztatów zdobyli wiedzę na temat niekorzystnego wpływu używek na zdrowie i życie człowieka, zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania. Podczas zajęć wykształcono wśród uczestników postawę tolerancji, otwartości na odmienność innych osób oraz odpowiedzialności za siebie i swoje działania, zwiększono ich zainteresowanie alternatywnymi formami aktywności w środowisku rodzinnym oraz

rówieśniczym, ukształtowano umiejętność ponoszenia samooceny oraz kreowania pozytywnego wizerunku samego siebie.

W warsztatach edukacyjnych wzięło udział 200 uczniów z placówek oświatowych Gminy Sulechów. W 3-dniowych warsztatach wyjazdowych w Harcerskim Ośrodku wypoczynkowym w Uściu udział wzięło 40 uczniów. W konkursie plastycznym zrealizowanym w ramach projektu uczestniczyło 40 uczniów a w turnieju „Spróbujmy Inaczej” 65 uczniów.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano kwotę: 47.980 zł.

2. Wspieranie działalności świetlic środowiskowych i opiekuńczo-wychowawczych.

Cel: Umożliwienie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego, rozwój zainteresowań, ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego z dala od używek i negatywnych zachowań, realizacja w środowiskach dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem i narkomanią programów profilaktycznych, propagowanie zdrowego stylu życia, rozwijania zainteresowań.

Działania: Powyższe cele realizowane są poprzez takie działania, jak: pomoc w odrabianiu lekcji, aktywne uczestnictwo w zajęciach sportowych, a także grach i zabawach, organizacja różnorodnych zajęć plastycznych, muzycznych, tanecznych oraz kulinarnych. W ramach prowadzenia świetlic organizowano wiele różnorodnych imprez, do których zaliczają się m. in. te związane z tradycją świąt, jak: Święta Bożego Narodzenia, Wielkanocne, Wszystkich Świętych, Zaduszki oraz te związane z dniem babci i dziadka, dniem matki i ojca, dniem dziecka itp. Realizowano programy zajęć o tematyce profilaktyki uzależnień z zastosowaniem metod socjoterapii.

Rezultaty: Wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach świetlicowych osiągnięto następujące rezultaty: wyrobienie poprawnych nawyków związanych z wykonywaniem swoich obowiązków, sumiennością, rzetelnością i starannością, wdrożenie aktywności fizycznej do codziennej aktywności dzieci i młodzieży, nauka współdziałania w grupie i poprawnych relacji z otoczeniem, rozwijanie zainteresowań i chęci wyrażania siebie, odpowiednich postaw wobec tradycji świąt, ukazano alternatywne formy spędzania czasu wolnego z wykluczeniem stosowania używek i negatywnych zachowań.

W Gminie Sulechów w roku 2013 funkcjonowały 4 świetlice środowiskowe oraz 2 świetlice opiekuńczo-wychowawcze. Łącznie we wszystkich świetlicach zapisanych było ok. 220 dzieci.

Na funkcjonowanie świetlic wydatkowano kwotę 36.465 zł, które przeznaczono na wynagrodzenia dla wychowawców prowadzących zajęcia, doposażenie świetlic oraz wsparcie w organizacji różnego rodzaju imprez okolicznościowych. Ponadto świetlice pozyskały na swoją działalność środki finansowe oraz pomoc materialną od sponsorów.

3. Zapewnienie specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.

Cel: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz świadomości mieszkańców o możliwości jej uzyskania, zwiększenie liczby osób wychodzących z uzależnienia oraz skuteczności terapii rozpoczętej w szpitalu specjalistycznym poprzez jej kontynuowanie po powrocie do środowiska, udzielenie rodzinom z problemami alkoholizmu i narkomanii pomocy psychospołecznej i terapeutycznej.

Działania: Dyżury terapeutów zajmujących się problemem uzależnienia oraz współuzależnienia od alkoholu i narkotyków.

Rezultaty: W Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie w roku 2013 zatrudniono dwóch terapeutów, którzy udzielali pomocy o charakterze terapeutycznym osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu po 10 godzin tygodniowo i w czasie ich trwania udzielono pomocy 740 osobom.

Na realizację tego zadania wydatkowano 18.960 zł.

4. Wsparcie placówek oświatowych w zakresie realizacji opracowanych programów profilaktycznych.

Cel: Kształtowanie prawidłowych postaw wobec problemów uzależnień, umiejętności współpracy w grupie, budowania prawidłowych relacji z otoczeniem, budowanie postaw zgodnie z zasadami asertywności, tolerancji, zrozumienia i akceptacji.

Działania: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień w szkołach podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych poprzez prowadzenie zajęć warsztatowych, uczestnictwo w spektaklach i koncertach profilaktycznych a także dodatkowych zajęciach sportowych. Organizacja prelekcji i warsztatów dotyczących przemocy, alkoholizmu i narkomanii.

5. Realizacja kampanii edukacyjno-profilaktycznych.

Cel: Kształtowanie prawidłowych postaw wobec problemów uzależnień, propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej, rozwijania zainteresowań, budowanie prawidłowych relacji z otoczeniem.

Podejmowanie działań związanych z integracją społeczną dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z uwzględnieniem działań z zakresu zapobiegania patologiom społecznym realizowanym przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych oraz Impresariat Artystyczny „HA-BART”.

Działania: Włączenie się w przeprowadzenie kampanii edukacyjno-profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, która skierowana była do uczniów, nauczycieli oraz rodziców, kierowców, a także innych mieszkańców Gminy Sulechów. W ramach kampanii uczniowie i wychowankowie świetlic środowiskowych i opiekuńczo-wychowawczych wzięli udział w ogólnopolskich konkursach literackich, plastycznych, sportowych, filmowych i fotograficznych z atrakcyjnymi nagrodami. Kampanię wśród kierowców przeprowadzono przy współpracy z Komisariatem Policji w Sulechowie oraz Strażą Miejską w Sulechowie.

Udział około 40 dzieci z terenu Gminy Sulechów w spektaklu z zakresu profilaktyki uzależnień zatytułowanym „Nygusek” organizowanym przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych oraz Impresariat Artystyczny „HA-BART”.

Rezultaty: Zwiększona świadomość wszystkich mieszkańców Gminy Sulechów na temat problemu alkoholizmu i narkomanii oraz metodach radzenia sobie z nimi a także integracji społecznej osób niepełnosprawnych.

Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 5.500 zł.

6. Wsparcie grupy samopomocowej dla kobiet oraz Anonimowych Alkoholików.

Cel: Wsparcie kobiet współuzależnionych.

Działania: Udostępnienie pomieszczeń Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień oraz wsparcie merytoryczne Samopomocowej Grupy Kobiet.

Rezultaty: Zwiększenie świadomości współuzależnionych kobiet na temat możliwości otrzymania specjalistycznej pomocy na terenie Gminy Sulechów, wsparcie psychiczne w sytuacji kryzysowej.

7. Pomoc w organizacji bezpłatnych badań mammograficznych obejmujących mieszkanki Gminy Sulechów.

Cel: Zwiększenie świadomości mieszkanek Gminy na temat profilaktyki, wykrywania i leczenia raka piersi, objęcie badaniami jak największej liczby kwalifikujących się kobiet.

Działania: Zapewnienia miejsca dla mammobusu oraz zapewnienie podłączenia do źródła energii.

Rezultaty: Zwiększenie świadomości kobiet na temat profilaktyki, wykrywania i leczenia raka piersi.

Liczba przebadanych w roku 2013 to 1000 kobiet.

8. Nadzorowanie i wspieranie merytoryczne prac Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma za zadanie podejmować działania motywujące do podjęcia leczenia przez osoby nadużywające alkoholu, zgłoszonych poprzez złożenie wniosku. Komisja sprawuje także nadzór nad poprawnością przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działania: Komisja przyjmowała i rozpatrywała wnioski o leczenie uzależnienia od alkoholu, na ich podstawie kierowała do Sądu Rejonowego stosowne wnioski o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego

przeciwalkoholowego. Przeprowadzano także kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wiarygodności składanych przez przedsiębiorcę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi, przestrzegania na terenie punktu przepisów o dozwolonych formach reklamy i promocji napojów alkoholowych, a także źródeł pochodzenia alkoholu. Ponadto Komisja stale współpracuje z Sądem Rejonowym w Świebodzinie, Prokuraturą Rejonową w Świebodzinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sulechowie, Komisariatem Policji w Sulechowie oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie.

Rezultaty: W 2013 roku komisja przyjęła i rozpatrzyła 55 nowych wniosków o leczenia uzależnienia od alkoholu od członków rodzin oraz innych osób z najbliższego otoczenia ludzi dotkniętych alkoholizmem. Skierowano 35 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego przeciwalkoholowego do Sądu Rejonowego w Świebodzinie. Przeprowadzono 2 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Umocniono relacje pomiędzy instytucjami, co znacznie poprawiło jakość świadczonej pomocy zarówno osobom uzależnionym, jak i członkom ich rodzin.

Na działania realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Sulechowie w roku 2013 wydano kwotę 29.760 zł.

9. Udzielanie porad oraz informacji w ramach spotkań „pierwszego kontaktu” osobom uzależnionym, współuzależnionymi oraz członkom ich rodzin.

Cel: Udzielenie profesjonalnej pomocy w sytuacji kryzysowej związanej z nadużywaniem alkoholu, narkotyków bądź przemocą. Przeprowadzenie rozmowy mającej na celu zorientowanie się w sytuacji problemowej, zmotywowanie osoby poszkodowanej do podjęcia natychmiastowo stosownych działań zmierzających do poprawy jego sytuacji oraz pomoc w wybraniu najefektywniejszej metody działania lub niekiedy skierowanie do odpowiednich instytucji.

Działania: Rozmowy motywujące z osobami z problemem uzależnień lub członkami ich rodzin, pomoc w rozwiązaniu sytuacji problemowej osoby

zgłaszającej się, pomoc w wyborze najefektywniejszej metody działania, kierowanie do odpowiednich instytucji pomocowych. Współpraca z terapeutami uzależnień, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie, Sądem Rejonowym w Świebodzinie, Prokuraturą Rejonową w Świebodzinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sulechowie, Komisariatem Policji w Sulechowie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie, zakładami opieki zdrowotnej, placówkami oświatowymi.

Rezultaty: Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwości radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych związanych z problemami uzależnień, metod rozwiązania poszczególnych problemów.

W roku 2013 pracownicy Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie przeprowadzili około 300 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu, narkotyków, współuzależnionymi oraz osobami dotkniętymi przemocą, z czego 180 rozmów to były rozmowy w ramach spotkań „pierwszego kontaktu” z osobami niezarejestrowanymi w bazie danych Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie.

Analiza, podsumowanie i wnioski.

Podsumowując realizację programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” w roku 2013 pod kątem działań prowadzonych przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie można stwierdzić, że osiągnięto wszystkie założone cele. Przede wszystkim kontynuowane były działania realizowane w latach poprzednich, co umożliwi dokonanie ich ewaluacji. Wszystkie prowadzone działania mają na celu ochronę zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców. Jak wiadomo, alkoholizm i narkomania przyczyniają się w znacznym stopniu do wzrostu przestępczości, rozpadu rodziny, wykluczenia społecznego oraz chorób będących wynikiem uzależnienia, a co za tym idzie zwiększeniem kosztów leczenia. Te negatywne skutki uzależnień doskonale ukazują wagę odpowiednio prowadzonej działalności profilaktycznej, edukacyjnej i informacyjnej.

Porównując wyniki realizacji programu z rokiem 2012 można jednoznacznie stwierdzić, iż w roku 2013 większa liczba dzieci i młodzieży z terenu Gminy Sulechów została objęta działaniami profilaktycznymi zrealizowanymi w ramach współpracy z organizacjami pożytku publicznego.

Podobne wyniki obserwuje się w przypadku dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach środowiskowych i opiekuńczo-wychowawczych, gdyż wzrasta liczba dzieci zapisanych w świetlicach. Liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy terapeutów uzależnień oscyluje na podobnym poziomie, jak w roku 2012. Warto zwrócić uwagę na dużą liczbę kobiet zgłaszających się na bezpłatne badania mammograficzne realizowane w ramach programu wczesnego wykrywania raka piersi, co świadczy o wzroście świadomości na temat zachowań prozdrowotnych. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wzorem lat ubiegłych, prowadziła działania motywujące do podjęcia leczenia uzależnienia od alkoholu, przyjęto 55 nowych wniosków (o 14 mniej niż w roku 2012), co wskazuje na zwiększenie skuteczności działań motywujących i pomocy terapeutycznej.

VI. DZIAŁANIA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH I SPORTOWYCH.

A. Sulechowski Dom Kultury.

Sulechowski Dom Kultury w zakresie zadań statutowych pełni rolę administratora obiektów kultury w mieście i gminie Sulechów oraz koordynuje i organizuje działania kulturalne i imprezy kulturalno-oświatowe, rekreacyjne i rozrywkowe na terenie gminy.

Celem naszej działalności jest pokazanie właściwych i pożytecznych form spędzania czasu wolnego, propagowanie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz stworzenie warunków do ich realizacji.

Powyższy cel pragniemy osiągnąć poprzez:

- aktywizację dzieci i młodzieży,
- kształtowanie właściwych relacji między uczestnikami,
- integrację społeczeństwa wokół istotnych problemów,
- edukację dzieci i młodzieży poprzez zabawę i rozrywkę,
- pokazania zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
- promowanie problematyki porządku publicznego i bezpieczeństwa poprzez informowanie mediów o działaniach w zakresie programu „Bezpieczna Gmina”,

- rzetelną ocenę zagrożeń wynikających z organizacji dużych imprez i wspólnie z właściwymi służbami zabezpieczenie niezbędne środki bezpieczeństwa,
- dbałość i permanentną poprawę wizerunku i estetyki powierzonych nam obiektów w mieście i gminie Sulechów,
- systematyczne szkolenia pracowników,
- współpracę z instytucjami, placówkami oświatowymi, klubami, organizacjami, grupami nieformalnymi.

Efekt naszych działań dotyczących realizacji programu „Bezpieczna Gmina” pokazuje liczba i rodzaj form pracy prowadzonych przez Sulechowski Dom Kultury.

Sulechowski Dom Kultury w roku 2013 podjął wiele działań, których celem była pomoc w zapewnieniu bezpieczeństwa w Gminie Sulechów.

Kierunki działań realizowanych zgodnie z programem „Bezpieczna Gmina”, to:

1. Podstawowa działalność merytoryczna Sulechowskiego Domu Kultury.
2. Właściwe zarządzanie i dbałość o powierzone mienie.
3. Współpraca z właściwymi służbami.
4. Ustawiczne doszkalać i doskonalenie zawodowe pracowników SDK.

Ad1. W wyniku podjętych działań zrealizowano:

Systematyczne zajęcia amatorskiego ruchu artystycznego: prowadzono zajęcia z zakresu: plastyki, teatru, muzyki, rekreacji, spotkań z przyrodą, spotkań historycznych, komputerowych – miały one na celu wskazać atrakcyjne i pożyteczne formy spędzenia wolnego czasu, co w efekcie prowadzi do właściwego rozwoju osobowości, tj. życia bez nałogów i szkodliwych postaw społecznych.

W minionym roku w zajęciach uczestniczyło ok. 500 uczestników.

Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży to bardzo ważny temat podczas przerwy w zajęciach szkolnych – ferie zimowe, okres wakacyjny. Jest to okres, który najbardziej sprzyja niebezpieczeństwu, jakie wiąże się z patologicznymi zachowaniami. Dlatego dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą. Wychodząc naprzeciw tym ważnym zagadnieniom w okresie wolnym od zajęć szkolnych organizujemy cykl działań w ramach „Bezpiecznych ferii zimowych” i „Bezpiecznych wakacji”. Były to m.in.:

turnieje szachowe, spotkania w kinie bajkowej przygody, zajęcia taneczne, plastyczne, fotograficzne, komputerowe, ABC realizacji dźwięku, turnieje FIFA, zabawy choinkowe dla dzieci, koncerty, konkursy, turnieje sportowo-rekreacyjne, wycieczki, warsztaty integracyjne, nauka pływania. Wycieczki autokarowe do: Karpacza, Międzyzdrojów, Niesulic, Warszawy.

Ponadto, w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w Sulechowskim Domu Kultury przeprowadzono szereg działań kulturalno-oświatowych.

Należą do nich:

- **cykl imprez rekreacyjno-edukacyjnych realizowanych podczas imprez plenerowych, jak:**

- DNI SULECHOWA,
- Międzynarodowy Dzień Dziecka,
- Dożynki wiejskie,
- Przegląd Dorobku Przedszkoli,

- **imprezy rekreacyjno – edukacyjne, których uczestnikami były dzieci i młodzież z wiejskich świetlic i ośrodków socjoterapeutycznych z Gminy Sulechów.**

Imprezy te odbyły się w sołectwach: Kruszyna, Krężoły, Cigacice, Klępsk, Mozów.

Program imprez obejmował m.in.:

- pokaz mody odblaskowej,
 - pogadanki dotyczące bezpieczeństwa,
 - prezentacje radiowozu,
 - pokazy straży pożarnej,
 - zasady udzielania pierwszej pomocy,
- **rajdy rowerowe z udziałem członków Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Młodzieżowej Rady przy SDK.**
 - **II Sulechowski Rajd Samochodowy, celem którego było:**
 - propagowanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - propagowanie czynnego wypoczynku,
 - zasady udzielania pierwszej pomocy,
 - propagowanie właściwych form spędzania czasu wolnego,
 - integracja środowiska.

- **Festiwal Kultury Alternatywnej „Wbrew”**- do udziału w festiwalu zaprosiliśmy młodych twórców, kreatorów reprezentujących tzw. kulturę alternatywną, spod znaku music, extreme, street artu i szeroko pojętej fantastyki.

Celem festiwalu było stworzenie możliwości zaprezentowania:

- interaktywnych wizualizacji,
 - prac fotograficznych,
 - graffiti,
 - performance,
 - happeningu,
 - działań z zakresu szeroko rozumianego street artu i extremy,
 - eksperymentalnej muzyki elektronicznej,
 - videoartu,
 - tańca ulicznego
 - beatbox.
- **konkursy plastyczne:**
 - „Wypoczywamy bezpiecznie”,
 - projekt kartki świątecznej,
 - baner WOŚP.
 - **imprezy w ramach PRO-ARTE:**
 - Lubuski Festiwal Piosenki Dziecięcej,
 - Lubuski Festiwal Piosenki Młodzieżowej,
 - Lubuski Konkurs Recytatorski,
 - Ogólnopolski Konkurs Recytatorski,
 - Lubuska Gala Taneczna,
 - **warsztaty:**
 - taneczne,
 - teatralne ,
 - wokalne,
 - recytatorskie,
 - **wystawy:**
 - pokonkursowe,
 - profesjonalne i amatorskie,

- **prezentacja dorobku artystycznego gminy i udział w imprezach ponadlokalnych:**
 - OKR w Żarach,
 - LKR- Nowogród Bobrzański,
 - Gala Taneczna w Trzebiechowie,
- **spektakle teatralne w wykonaniu Narodowego Teatru Edukacji we Wrocławiu.**
- **działania organizowane przy współudziale grup wyznaniowych, m.in.:**
 - Stowarzyszeniem Akcji Katolickiej,
 - Kościoła Zielonoświątkowców.

Promowano problematykę porządku publicznego i bezpieczeństwa.

Zadanie to realizowano poprzez prezentowanie logo programu „BEZPIECZNA GMINA Sulechów”, podczas realizacji imprez SDK, umieszczanie go na materiałach informacyjnych i w mediach lokalnych.

Na każdej imprezie organizowanej przez Sulechowski Dom Kultury, m.in.: bezpieczne wakacje i ferie, WOŚP, turnieje rekreacyjne i szachowe, wycieczki nie zabrakło akcentu związanego z programem „Bezpieczna Gmina”. Były tam obecne plakaty i bannery z treściami związanymi z profilaktyką i bezpieczeństwem.

Ad 2. W tym zakresie zrealizowano:

- wybudowano place zabaw w miejscowościach Mozów i Łęgowo, jak również zainstalowano ogrodzenie placu zabaw w miejscowości Kalsk ze środków gminy oraz z środków zewnętrznych - PROW. Zadania te wykonano w celu poprawy warunków bezpieczeństwa na wiejskich placach zabaw w związku z realizacją programu „BEZPIECZNA GMINA”. Zarządzanie oraz dbanie o wygląd i porządek, jak również bezpieczeństwo na placach zabaw zgodnie z regulaminem placów, jest w gestii sołtysów oraz rodziców przyprowadzających swoje dzieci,

w ramach programu „BEZPIECZNA GMINA” przeprowadzono kontrole sprzętu przeciwpożarowego oraz przeprowadzono kontrole kominów na salach wiejskich i obiektach SDK,

- zimowe utrzymanie dróg dojazdowych do SDK, ważne z uwagi na dużą ilość osób odwiedzających nasze obiekty kulturalne – przeprowadza się własnymi zasobami, tj. przez pracowników SDK,
- usuwanie konarów zagrażającym bezpieczeństwu, jak też wycinkę drzew przeprowadzono w miesiącu marcu przy pomocy i zaangażowaniu Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Sulechów. Drewno pozyskane zostało rozdysponowane na ogrzanie sal wiejskich,
- utrzymanie porządku na terenach zielonych przyległych do obiektów SDK, wymagało dużego zaangażowania czasu oraz sprzętu w postaci kosiarki do trawy; ze względu na znaczną powierzchnię terenu niezbędna byłaby kosiarka samobieźna, której w obecnej chwili nie posiadamy,
- utrzymanie czystości oraz usuwanie skutków dewastacji przeprowadzamy we własnym zakresie, staramy się, aby nadzór nad obiektami był ciągły w czasie otwarcia naszego parku jak i amfiteatru. W patrolowaniu obiektów otwartych współpracujemy z Strażą Miejską, jesteśmy także w stałym kontakcie z Komisariatem Policji w Sulechowie.

Szczególnie dużego zaangażowania wymaga utrzymanie porządku i zapobieganie dewastacji na obiektach SDK w okresie wiosenno – letnim, w godzinach od 7.00 do 21.30, dlatego w tym okresie nasze działania ze służbami miejskimi i policji są szczególnie wzmożone. Sulechowski Dom Kultury utrzymuje stały kontakt z dzielnicowym. Do utrzymania kontroli na tyłach naszego obiektu posiadamy na stanie psa, który jest pod naszą opieką, i który pilnuje, aby osoby nieuprawnione nie wchodziły na teren zamknięty.

Ad.3 Odrębnym zadaniem polegającym na zwiększeniu bezpieczeństwa jest stała współpraca z właściwymi służbami odpowiedzialnymi za porządek, bezpieczeństwo i przestrzeganie prawa.

W tym zakresie Sulechowski Dom Kultury współpracuje przy organizacji imprez rekreacyjno-plenerowych z Strażą Miejską, Komisariatem Policji w Sulechowie, Żandarmerią, Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą PSP w Sulechowie i innymi jednostkami OSP z terenu Gminy Sulechów. Służby te z dużym wyprzedzeniem otrzymują pisma z informacją o planowanych imprezach, w których podana jest planowana ilość uczestniczących osób, miejsce, czas, plan sytuacyjny z naniesionymi posterunkami służb ochrony, nazwa firmy ochroniarskiej, ilość osób – pracowników SDK, pełniących rolę

personelu pomocniczego dla firmy ochroniarskiej, wskazana jest osoba reprezentująca głównego organizatora, tzw. koordynator. Przed każdą planowaną imprezą ma miejsce spotkanie robocze z przedstawicielami służb mundurowych, na których omawiane są szczegóły związane z zabezpieczeniem imprezy.

W roku 2013 na terenie obiektów administrowanych przez dom kultury i podczas realizowanych przez dom kultury imprez rekreacyjnych nie doszło do żadnego wypadku, czy też innego zdarzenia niebezpiecznego dla zdrowia i życia uczestników wydarzenia.

Powyższe działania mają wpływ na bezpieczeństwo w gminie Sulechów. Sulechowski Dom Kultury w roku bieżącym będzie kontynuował swoją pracę w tym zakresie oraz jest gotowy przyjąć nowe zadania dla poprawienia stanu bezpieczeństwa mieszkańców miasta i Gminy Sulechów.

B. Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sulechowie, w zakresie swojego działania oraz w zadaniach statutowych, pełni rolę administratora obiektów sportowych, jak również koordynuje i organizuje imprezy sportowo-rekreacyjne. Aktywizuje dzieci, młodzież do różnorodnych działań na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, poprzez rozwijanie różnych form aktywności ruchowej. Przez uczestnictwo w różnych zawodach sportowych, kształtuje się właściwa relacja między uczestnikami, zwiększa się integracja grup w szkołach, klubach. Obniża się poziom stresu oraz podnosi się poczucie własnej wartości. Zapoznujemy dzieci z różnymi formami wypoczynku, promujemy zdrowy tryb życia. Kształtujemy umiejętności nieagresywnego wyrażania przykrych stanów emocjonalnych, bez krzywdzenia siebie i innych. W tym celu wykorzystujemy bazę sportową typu: stadion, boiska, bieżnie, basen miejski, hale sportowe, Port w Cigacicach. Celem zwiększenia bezpieczeństwa osób korzystających z naszych usług posiadamy wyszkoloną kadrę ratowników (7 osób), która systematycznie podnosi swoje kwalifikacje z ratownictwa. Każda z tych osób jest kwalifikowanym ratownikiem przedmedycznym. W ciągu minionego roku z usług basenu skorzystało 108636 osób, a z całego kompleksu 320330. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sulechowie wspólnie z Państwową Inspekcją Pracy był organizatorem konkursu „Bezpieczna Szkoła”. W konkursie tym udział wzięło 760 uczniów ze Szkół Podstawowych. Działanie te miało na celu uświadomienie młodzieży zagrożeń, na które są narażone w trakcie swojego życia.

Współpracujemy z różnymi podmiotami organizującymi turnieje sportowe według zapotrzebowania spędzania wolnego czasu.

C. Biblioteka Publiczna.

Celem (założeniem programu) było podjęcie działań mających na celu pokazanie wielu pożytecznych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz uświadomienie istniejących zagrożeń i propagowanie szeroko pojętego bezpieczeństwa. W ramach programu zrealizowano następujące działania:

Głośnie czytanie przedszkolakom.

- „Prawa małych i dużych”,
- „Bezpieczny dom”,
- „Bezpieczny Internet”,
- „Bezpieczne ferie”.

Pogadanki.

- „Bądź bezpieczny podczas ferii” – przy współpracy ze Strażą Miejską,
- „Bądź bezpieczny w sieci”, www.wsieci – filmowy pakiet edukacyjny – lekcje przestrogi 2,
- „Bądź bezpieczny w lesie” – przy współpracy z Nadleśnictwem Sulechów.

Turniej edukacyjny „Razem z Wami chroniąc środowisko” - bezpieczeństwo ekologiczne – impreza plenerowa – przy współpracy z hufcem ZHP i Nadleśnictwem Sulechów.

Ponadto, w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, w bibliotece przeprowadzono wiele imprez edukacyjnych i literackich m.in.:

- Ferionada – cykl zajęć czytelniczo – plastycznych dla dzieci,
- Tydzień Bibliotek,
- Sulechowski Tydzień Literacki,
- Europejskie Dni Dziedzictwa,
- Cała Polska czyta dzieciom,
- konkursy czytelnicze, literackie, fotograficzne, plastyczne, recytatorskie i inne,
- wystawy okolicznościowe i tematyczne.

W roku 2013 ogółem zorganizowano 123 imprezy, w których udział wzięło 4332 uczestników. Zamierzony cel osiągnięto w 100%.

W roku 2014 biblioteka będzie nadal realizować program „Bezpieczna Gmina Sulechów” przy współpracy ze szkołami, przedszkolami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi by poprawić bezpieczeństwo w naszej Gminie.

D. Placówki oświatowe – Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu.

W zakresie oświaty podstawowym założeniem programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” jest oddziaływanie szkół, przedszkoli, placówek kulturalnych i sportowych na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, tak, by w jak największym stopniu ograniczyć przestępczość, zmniejszyć liczbę zagrożeń, rozwinąć dobry kontakt z instytucjami działającymi na rzecz bezpieczeństwa oraz wzmocnić współdziałanie i poczucie odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa.

W roku 2013 samorząd we współpracy z organizacjami pozarządowymi wykonywał zadania publiczne z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, udzielając dotacji dwóm podmiotom: Chorągwi Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Komendzie Hufca Babimojsko-Sulechowskiego oraz Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu. ZHP otrzymał dofinansowanie w wysokości 3 500 zł na zorganizowanie „Turnieju Zebra”, skierowanego do uczniów klas I-III szkół podstawowych, którego celem jest edukacja najmłodszych poprzez zabawę i sportową rywalizację. WOPR otrzymało dotację również w tej samej kwocie – 3 500 zł na zapewnienie bezpieczeństwa osobom wypoczywającym nad wodą. Organizacje pozarządowe chętnie współdziałały również ze szkołami przy konkursach plastycznych promujących bezpieczeństwo i zdrowe spędzanie wolnego czasu.

Kolejny raz zorganizowano etapy międzyszkolne oraz gminny Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. Brali w nich udział uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy. Coroczny turniej sprawdza i poszerza wiedzę z zakresu ruchu drogowego wśród dzieci i młodzieży, ponadto zawodnicy muszą wykazać się umiejętnością jazdy na rowerze. Uczniowie znający przepisy kodeksu drogowego korzystali

z możliwości zdawania egzaminów na karty rowerowe wydawane przez dyrektorów szkół. W roku 2013 łącznie wydano 110 kart rowerowych i 4 motorowerowe.

W roku 2013 wszystkie placówki oświatowe podległe gminie starały się osiągnąć wspomniane wyżej cele poprzez prowadzenie tematycznych akcji edukacyjno-informacyjnych wśród uczniów, pracowników i rodziców. Trzy przedszkola: Przedszkole nr 5 w Sulechowie, Przedszkole nr 6 „Tęczowa Szóstka” i Przedszkole nr 7 „Pod Muchomorkiem” w ramach zajęć z dziećmi organizowały pogadanki z policjantami, strażnikami miejskimi, strażakami, jak również inne spotkania i wycieczki o charakterze prewencyjnym, pokazujące jak bezpiecznie się bawić, jak udzielać pierwszej pomocy, w jaki sposób korzystać z numerów alarmowych, a także jak istotne jest rozważne zachowanie na drogach i w sytuacjach trudnych.

W ramach programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” w Przedszkolu Nr 5 w Sulechowie realizowano projekt „Bezpieczne przedszkole”. Starano się tak pokierować rozwojem dziecka, aby w pełni wykorzystując jego naturalne predyspozycje (ciekawość, aktywność, łatwość czerpania wiedzy z otoczenia) wyposażyć je w wiedzę dotyczącą ochrony swojego zdrowia i życia. W tym celu w sposób systematyczny i zaplanowany organizowano zajęcia dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia. Priorytetem Przedszkola nr 5 w roku szkolnym 2012/2013 było bezpieczeństwo w domu, w przedszkolu i na ulicy, czyli wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych. Przystąpienie przedszkola do programu „Przedszkolak bezpieczny w środowisku” było podsumowaniem i utrwaleniem wiadomości i umiejętności zdobytych w ciągu całego roku szkolnego. Akcja ta przeprowadzona została na przełomie maja i czerwca w ramach czterech bloków tematycznych. Zajęcia przeprowadzone zostały w pięciu grupach: „Misiów” (3-latki), „Muchomorków” (4-latki), „Zajączków” (grupa integracyjna), „Krasnali” (5-latki), „Biedronek” (6-latki). Zajęcia były dostosowane do możliwości wiekowych dzieci. Nauczyciele korzystali z przekazanych przez organizatora pomocy dydaktycznych oraz konspektów zajęć, ale podczas realizacji programu wykorzystywali również własne pomysły.

Pierwszy blok tematyczny: „Poznajemy zasady bezpieczeństwa w domu” spotkał się z wielkim zainteresowaniem dzieci. Dzięki bohaterom bajki pt. „Zwierzątka ze Zdrowego Zakątka – Co to jest bezpieczeństwo” utrwalono

istotne hasło. Dzieci dowiedziały się również, jakie niebezpieczne przedmioty mogą znajdować się w ich mieszkaniu, do których miejsc nie powinny się zbliżać i czego nie mogą robić pod nieobecność rodziców. W przedszkolu zostały również zorganizowane spotkania z policjantami, strażakami oraz ratownikami medycznymi. Dzieci utrwaliły numery alarmowe, a także dowiedziały się wielu ważnych rzeczy potrzebnych w sytuacjach zagrożenia.

Drugi blok tematyczny: „Bezpieczeństwo poza domem oraz w trakcie aktywności fizycznej” zapoznał dzieci z zasadami prawidłowego zachowania podczas aktywności poza domem oraz w kontakcie ze zwierzętami. Dzieci zapoznały się ze sposobami zachowania wobec osób obcych oraz utrwaliły bezpieczną pozycję „żółwik” w razie agresywności psa. W zakresie tym podczas festynu rodzinnego przeprowadzono również zajęcia praktyczne z udziałem leśników z Nadleśnictwa Sulechów. Dzięki bajce „Zwierzątka ze Zdrowego Zakątka – bezpieczeństwo w czasie zabawy” dzieci przypomniły sobie ważne zasady obowiązujące podczas aktywności fizycznej.

Trzeci blok „Jak zachować bezpieczeństwo w ruchu drogowym” poświęcony został zasadom ruchu drogowego, zasadom poruszania się pieszych i rowerzystów po ulicy oraz właściwego przechodzenia przez jezdnię. Dzieci dowiedziały się, czym jest ruch uliczny, kim jest pieszy i kierowca, przypomniły sobie działania sygnalizatora świetlnego, poznały znaczenie wybranych znaków drogowych.

W trakcie realizacji czwartego bloku tematycznego „Bezpieczeństwo w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi/ustalenie granic”, dzieci poznawały swoje ciało, kształtowały orientację w przestrzeni, a także poznawały swoją przestrzeń osobistą.

Wnioski:

Wszystkie przeprowadzone zajęcia opierały się na zabawie oraz praktyce, co sprawiało, że lekcje były bardzo ciekawe. Przeprowadzane zajęcia dostarczyły dzieciom wielu wrażeń oraz nowych doświadczeń. Cele założone przez organizatora akcji zostały osiągnięte. Bardzo ważne było uwrażliwienie dzieci na zagrożenia dla zdrowia i życia, które mogą pojawić się w czasie zabawy w domu i przedszkolu, podczas poruszania się po ulicy i przechodzenia przez nią, w kontaktach z obcymi, a także na niebezpieczeństwa związane z żywiołami i anomaliami pogody.

Innym celem osiągniętym przy realizacji programu wychowawczego jest ukształtowanie umiejętności społecznych oraz zgodnego funkcjonowania w grupie. Dzieci nauczyły się organizować zabawę w bezpiecznych miejscach, przestrzegają reguł i umów grupowych, orientują się w tym, co dobre i złe, współdziałają w zabawie, dbają o porządek, szanują pracę i potrzeby innych, właściwie rozwiązują konflikty, respektują polecenia nauczyciela.

Podobne zasady wdrażano w pozostałych przedszkolach publicznych. W roku 2013 w Przedszkolu nr 6 stworzono warunki sprzyjające bezpieczeństwu dzieci i zachowaniu zdrowia. Zwiększono działania proekologiczne, kształtowano wśród dzieci nawyki higieniczne i zachowania prozdrowotne, tworzone warunki sprzyjające spontanicznej i zorganizowanej aktywności ruchowej dziecka, a przez to rozwijano jego sprawność fizyczną. Ponadto zadbano o bezpieczeństwo na terenie placówki poprzez: systematyczne przeglądy sprzętów na placu zabaw i zapoznanie się z zasadami określonymi w procedurach i regulaminach, bezpieczne korzystanie z zabawek i sprzętu terenowego zgodnie z zasadami ich użytkowania, współpracę ze służbami, tj. policją, strażą pożarną. Na terenie przedszkola przestrzegano ustalonych zasad korzystania z różnorodnych materiałów, przyborów i narzędzi. Pracownicy byli szkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Dzieci nauczono przewidywania konsekwencji prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu innych. Nacisk kładziono również na umiejętność przedstawiania się dzieci z imienia i nazwiska oraz znajomość własnego adresu i telefonu, a także na umiejętność samodzielnego oceniania własnych zachowań oraz zachowań innych pod względem bezpieczeństwa.

Mając na uwadze bezpieczeństwo przedszkolaków i pracowników placówki Przedszkole nr 6 opracowało szereg procedur związanych np.: z przyprawianiem i odbieraniem dzieci z przedszkola tylko przez osoby upoważnione na podstawie pisemnych deklaracji rodziców lub prawnych opiekunów, zabezpieczeniem wejścia do placówki (w godzinach od 8.30 do 14.00 drzwi wejściowe są zamykane na klucz od wewnątrz i mogą je otworzyć wyłącznie pracownicy), wyjściami na spacer (prowadzony jest m.in. zeszyt wyjść na spacer i wycieczki). W salach wszystkie sprzęty i meble dostosowane są do wymogów i przepisów BHP oraz do wzrostu dzieci. Na placu zabaw nowo montowany sprzęt dla dzieci posiada stosowne certyfikaty. Wyjścia ewakuacyjne są prawidłowo oznakowane. Ponadto w placówce odbyły się

ćwiczenia ewakuacyjne. Aby zwiększyć bezpieczeństwo dzieci w licznej grupie podpisano umowę z urzędem pracy i zatrudniono stażystkę na stanowisku pomocy nauczyciela oraz dwie osoby na stanowisku pomocy kuchennej.

Ogółem w „Tęczowej Szóstce” zrealizowano: 5 przedstawień teatralnych o tematyce profilaktycznej, 4 spotkania ze służbami, tj. nadleśnictwem, policją, strażą pożarną, żandarmerią wojskową, 22 osoby zostały przeszkolone w zakresie BHP, odbyły się 2 przeglądy placówki po okresie wakacyjnym, stosowana jest także procedura codziennych przeglądów przed rozpoczęciem pracy, przeprowadzono 1 ćwiczenia ewakuacyjne, pracownikom wydano odzież ochronną i roboczą.

Wnioski:

Cele programu zostały zrealizowane, należy kontynuować założenia i wzbogacać o nowe elementy, ponieważ miały miejsce włamania i dewastacje sprzętu do zabaw na placu przedszkolnym (każdorazowy przypadek zgłaszano policji). Zagrozeniem jest także brak systemu alarmowego oświetleniowego i za mała liczba miejsc parkingowych.

W oparciu o program „Bezpieczna Gmina Sulechów” również w kolejnej placówce realizowany jest program pn. „Bezpieczne Przedszkole nr 7 „Pod Muchomorkiem” w Sulechowie”. Głównym założeniem jest działalność edukacyjna i profilaktyczna w zakresie dbałości o bezpieczeństwo, zdrowie i życie przedszkolaków, pracowników i innych klientów przedszkola. W roku 2013 podjęto szereg działań mających na celu przygotowanie dzieci do bezpiecznego i kulturalnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Dużo uwagi poświęcono na przygotowanie dzieci do rozważnego i mądrego zachowania w sytuacjach nowych, trudnych. Podobnie jak w pozostałych przedszkolach organizowano zajęcia i spotkania dla dzieci o charakterze prewencyjnym dotyczące bezpieczeństwa podczas zabaw, udzielania pierwszej pomocy, asertywności wobec obcych (służyły temu spotkania z policją, strażą miejską, żandarmerią wojskową). Przeprowadzono 2 treningi w zakresie ewakuacji stanu osobowego w warunkach wystąpienia pożarowego:

- ✓ 27. 05. 2013 r. ewakuowano 167 osób, w tym 143 dzieci,
- ✓ 03.10.2013 r. ewakuowano 163 osoby, w tym 137 dzieci.

Wzorem lat poprzednich w Przedszkolu nr 7 planuje się w dalszym ciągu podejmować działania o charakterze prewencyjnym, podnoszące bezpieczeństwo wszystkich klientów przedszkola i pracowników. Duży wpływ na jakość świadczonych usług przez przedszkole pod względem bezpieczeństwa miały i mają obowiązujące wszystkich pracowników regulaminy i procedury oraz systematyczność, konsekwencja i wdrażanie do ich przestrzegania. W ostatnich miesiącach dokonano weryfikacji wszystkich reguł dotyczących bezpieczeństwa i obowiązujących w przedszkolu. Po tych działaniach nasunął się wniosek, że należy jeszcze opracować i przyjąć do stosowania kilka dodatkowych procedur dotyczących zachowania się w sytuacjach kryzysowych, wyjątkowych.

Na rok 2014 zakłada się kontynuację dotychczasowych działań podejmowanych w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa w placówce. Ważnym zadaniem w ramach programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” i tym samym „Bezpieczne przedszkole” będzie zdobycie środków finansowych na realizację zalecenia PSP w Zielonej Górze - czyli zamontowanie w budynku samoczynnych urządzeń oddymiających, uściślenie współpracy ze strażą miejską i policją w celu poprawy bezpieczeństwa na parkingu przy przedszkolu, (miejsca postojowe dla klientów przedszkola są często zajęte przez mieszkańców osiedla Zacisze), opracowanie i przyjęcie kilku procedur dotyczących zachowania w sytuacjach kryzysowych.

Wnioski:

We wszystkich przedszkolach publicznych zadbano o jak najszersze oddziaływanie programów poprawiających bezpieczeństwo poprzez zaangażowanie pracowników, dzieci i ich rodziców. Również otoczenie placówek, czyli ogródki, place zabaw i ogrodzenia zostały odpowiednio zabezpieczone, a personel został odpowiednio przeszkolony i stosuje opracowane procedury związane z bezpieczeństwem osób i mienia. W piaskownicach wymieniono piasek, a przedszkola były zamykane w celu ochrony przed niepowołanymi osobami z zewnątrz. Rozwinięto wśród społeczności przedszkolnej poczucie odpowiedzialności za otoczenie, a także zbudowano prawidłowe relacje ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, by w razie zagrożenia bez wahania się do nich zgłaszać.

Pracownicy szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy Sulechów także systematycznie uczestniczyli w szkoleniach BHP i udzielania pierwszej

pomocy przedmedycznej, a także w warsztatach służących zwiększeniu skuteczności oddziaływań wychowawczych, jak również w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych i w pracy z uczniem agresywnym i nadpobudliwym. W Szkole Podstawowej w Kijach nauczyciele przeszkoleni zostali z procedury stosowania „Niebieskiej Karty” związanej z przemocą domową. Podczas przerw lekcyjnych wyznaczeni nauczyciele pełnili dyżury na korytarzach i innych obiektach szkolnych, co zapobiegało aktom wandalizmu i agresji wśród uczniów. Siedem szkół podstawowych i trzy gimnazja podległe gminie realizowały programy z zakresu bezpieczeństwa skierowane do całej społeczności szkolnej, a więc zarówno do uczniów, jak i rodziców oraz wszystkich pracowników placówek. Na bieżąco rodzice i nauczyciele wspierani byli w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych. Placówki w działania prewencyjne angażowały szczególnie rodziców, zapraszając ich na spotkania poświęcone np. zagrożeniom związanym z działalnością sekt, używkami i substancjami uzależniającymi, niewłaściwym korzystaniem z Internetu lub nieodpowiednimi do wieku grami komputerowymi i telewizyjnymi (w Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie nauczyciele informatyki i wychowawcy przeprowadzili cykl zajęć pod hasłem „Jak bezpiecznie korzystać z Internetu”, uczniowie brali też udział w spektaklu edukacyjno-profilaktycznym „Sieciaki”). Dodatkowo pedagogizacja rodziców pozwoliła na wzrost świadomości społecznej w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Dzieci i młodzież nauczyły się unikać sytuacji zagrażających ich życiu i zdrowiu, a w razie konieczności udzielania pomocy i wzywania odpowiednich służb. W celu wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa w pięciu placówkach aktywny jest monitoring.

Uczniowie chętnie uczestniczyli w turniejach i konkursach z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym (np. Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym dla szkół podstawowych i gimnazjów, „Turniej Zebra”, konkurs „Bezpieczna szkoła”, projekt pn. „Różne Mundury Wspólne Ideały” zorganizowany wspólnie ze służbami mundurowymi), a także w programach takich jak: „Klub bezpiecznego Puchatka”, „3... 2... 1... Internet”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Bezpieczna droga”, „Bezpieczeństwo dzieci w drodze do szkoły”, „Razem Bezpieczniej”, „Bezpieczna droga do szkoły”.

Wśród wielu ciekawych inicjatyw i projektów realizowanych w szkołach podstawowych znalazła się akcja prowadzona w Szkole Podstawowej w Bukowie pod hasłem „Agresji i przemocy – stop”. W jej ramach placówka

kontynuowała system nagradzania kulturalnego zachowania uczniów znaczkami „Jestem OK.” i karania negatywnych przykładów. Ponadto przeprowadzono forum uczniowskie pod hasłem: „Bezpieczny telewizor” i „Bezpieczni w szkole”. Z obserwacji zachowań dzieci oraz ze szkolnego systemu nagradzania i karania zachowań uczniowskich wynika, że w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpiła poprawa w zachowaniu uczniów (53 uczniów - tj. 44% - zostało nagrodzonych znaczkami kulturalnego zachowania „Jestem OK.”, a 12 % zostało ukaranych wystąpieniem i naganą dyrektora szkoły). Rezultatem tych działań było wdrożenie procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania uczniów, ponieważ nie wszyscy uczniowie prezentowali bezpieczne zachowania zgodne z wymaganiami, często w czasie lekcji i przerw zachowywali się niewłaściwie, dlatego pracę wychowawczą należy w dalszym ciągu ukierunkować na zapobieganie zachowaniom agresywnym oraz na wdrażanie uczniów do poszanowania obowiązujących w szkole zasad i norm społecznych. Promując właściwe postawy wśród dzieci należy reagować na zachowania sprzeczne z obowiązującymi w szkole zasadami i chwalić zachowania pożądane i bezpieczne.

W celu pozyskania informacji na temat poczucia bezpieczeństwa w placówce Szkoła Podstawowa nr 1 w Sulechowie przeprowadziła ankietę. 98 losowo wybranych uczniów wzięło udział w badaniu, które wykazało, że szkoła jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym uczniom, jednak 22 osoby zaznaczyły, że są miejsca, w których czują się zagrożone. Warto zarazem podkreślić, że nikt z ankietowanych nie zaobserwował w szkole sytuacji zmuszania i namawiania do spożywania alkoholu, palenia papierosów czy zażywania narkotyków. Podobną ankietę przeprowadzono w Szkole Podstawowej w Cigacicach. W badaniu udział wzięły 102 osoby: nauczyciele, rodzice i uczniowie klas IV-VI. Na podstawie uzyskanych informacji opracowano nowy szkolny regulamin dowozów uczniów, wprowadzono zmiany w czasie pracy świetlicy (wydłużono czas pracy do 16.00). Ponadto opracowano nowy regulamin dyżurów nauczycielskich. Wszyscy uczniowie zapoznali się z regulaminem „Szkoły bez przemocy”. 48 uczniów wzięło udział w konkursie plastycznym pod hasłem „Bezpieczna szkoła”. W ubiegłym roku w szkole w Cigacicach nie wystąpiły przypadki chuligaństwa i agresji wśród uczniów. Dodatkowo w celu poprawienia bezpieczeństwa nad wodą 30 rodziców i 67 uczniów uczestniczyło w zajęciach – szkoleniach zorganizowanych we

współpracy z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym. Podczas tych zajęć nauczono się również udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Zespół Szkół w Sulechowie w sposób szczególny zwracał uwagę na obejmowanie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, terapeutyczne, socjoterapeutyczne), organizowanie dyżurów specjalistów na terenie szkoły, którzy służyli pomocą rodzicom, uczniom i nauczycielom (kurator zawodowy sądu rejonowego w Świebodzinie, psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sulechowie, doradca zawodowy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zielonej Górze). Opracowany i zrealizowany został szkolny program profilaktyczny pn. „Stop cyberprzemocy”. Ponadto w placówce funkcjonuje Komisja Opiekuńczo-Wychowawcza powołana w celu udzielania wsparcia uczniom sprawiającym szczególne problemy opiekuńcze, dydaktyczne i wychowawcze. W pracach komisji uczestniczą pedagodzy, dyrekcja szkoły, przedstawiciel policji, kurator sądowy, rodzice i sami uczniowie.

W realizacji celów programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” Zespół Szkół współpracuje z instytucjami wspierającymi, tj. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, III Wydziałem Rodzinnym i Nietletnich Sądu Rejonowego w Świebodzinie, Komisariatem Policji w Sulechowie, Ochotniczym Hufcem Pracy w Zielonej Górze, Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, Ośrodkiem Socjoterapii w Przytoku, Centrum Kształcenia i Wychowania w Wiechlicach, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Związkiem Harcerstwa Polskiego, Urzędem Miejskim w Sulechowie, parafialnymi zespołami CARITAS, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżem, Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Sulechowie, Liceum Ogólnokształcącym w Sulechowie. Z pomocą tych jednostek wzrosło poczucie bezpieczeństwa w szkole, zmniejszyła się liczba osób obcych przebywających na terenie szkoły, ograniczono liczbę przejawów agresji fizycznej na terenie szkoły.

Gimnazjum w Pomorsku, podobnie jak pozostałe placówki, podejmowało starania mające na celu uczynienie szkoły miejscem bezpiecznym, w którym uczniowie rozwijają swoje zainteresowania przy współpracy z życzliwymi nauczycielami i mądrze kochającymi rodzicami. Szkoła kształtowała odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i najbliższego otoczenia. Prowadzono zajęcia profilaktyczno-edukacyjne pod hasłem „Odpowiedzialność

prawna nieletnich”. Z młodzieżą spotkał się również specjalista ds. nieletnich w celu przeciwdziałania nieprzystosowaniu społecznemu nieletnich i uświadomienia konsekwencji prawnych w przypadku popełnienia czynów karalnych. Również w tej placówce zwracano uwagę na zagrożenia płynące z uzależnienia od sieci internetowej (udział w kampanii „Wyloguj się do życia” i programach: „Bezpieczny Internet”, „Cyberprzemoc”). Na stronie www Gimnazjum w Pomorsku funkcjonuje „SKRZYNKA ZAUFANIA”, poprzez którą stworzono system bezpieczeństwa, umożliwiający uczniom bezpieczne informowanie o przypadkach przemocy.

Wnioski:

W realizację programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” zaangażowały się wszystkie placówki oświatowe, które podejmowały działania z myślą o poprawieniu bezpieczeństwa publicznego. W placówkach szkolnych przeprowadzane były pogadanki na temat bezpieczeństwa, w tym przeciwdziałania uzależnieniom (alkoholizm, narkomania, nikotynizm), udzielania wsparcia psychicznego i pomocy w trudnych sytuacjach (zajęcia prowadzili pedagodzy szkolni, odbywały się spotkania z psychologami i pielęgniarkami szkolnymi). Dyrektorzy placówek w swych sprawozdaniach podkreślili większe zaangażowanie uczniów w życie szkoły, w tym częstsze uczestnictwo we wszelkiego rodzaju akademiach, apelach, konkursach i zawodach. W Gimnazjum nr 2 podsumowano frekwencję, która wzrosła o 9,71%. Uczniowie poprzez udział i organizację uroczystości szkolnych efektywniej zagospodarowują swój czas wolny. Ponadto podejmowane działania profilaktyczne przyniosły zamierzone efekty. Zaproponowane zajęcia, preferowanie zdrowego trybu życia, a także poszanowanie prawa, norm i wartości oraz silna więź z rodzicami i rówieśnikami pomogła uczniom wybrać właściwą drogę bez przemocy, nikotyny, alkoholu i środków psychoaktywnych. Zmniejszyła się liczba osób sprawiających problemy wychowawcze. Uczniowie poznali konsekwencje wynikające z sięgania po środki odurzające oraz skutki zachowań ryzykownych. Wskazane przez Szkołę Podstawową w Brodach rezultaty realizacji programów z zakresu bezpieczeństwa można odnieść do wszystkich placówek, ponieważ szkoły podejmowały podobne inicjatywy i uczestniczyły w zbliżonych projektach, dzięki którym możliwe było uzyskanie następujących rezultatów: uczeń czuje się w szkole bezpiecznie, uczeń zna procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia, uczeń potrafi prowadzić zdrowy styl życia oraz kierować się zasadami bezpieczeństwa własnego

i innych, uczeń potrafi unikać sytuacji niebezpiecznych, uczeń potrafi prawidłowo reagować w sytuacjach zagrożenia, uczeń jest świadomy odpowiedzialności za swoje otoczenie i za najbliższych.

W celu kontynuowania dobrych praktyk i osiągnięcia jak najlepszych efektów z zakresu bezpieczeństwa należy w placówkach oświatowych dodatkowo podejmować działania związane z organizacją czasu wolnego. Od niebezpiecznych zachowań pomagają chronić dzieci i młodzież różnorodne zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań, ciekawe wycieczki. Ważne jest również, by w okresie ferii zimowych i wakacji uczniowie mogli znaleźć ofertę atrakcyjnego spędzania czasu wolnego skierowaną specjalnie dla nich. W tym pomagają jednostki takie jak dom kultury, biblioteka i ośrodek sportu, które pełnią role rekreacyjne, kulturalne i sportowe.

E. Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach realizacji założeń wynikających z programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” tj. zwiększenie skuteczności interwencji służb w przypadkach przemocy domowej z użyciem „Niebieskich Kart” oraz współpraca z instytucjami prowadzącymi działania na rzecz bezpieczeństwa i zapobiegania patologiom, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie podejmował w 2013 roku działania zmierzające do kompleksowej pomocy na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

Ogółem interwencją kryzysową objęto 85 rodzin. W ramach tych działań 95 razy zastosowano procedurę „Niebieskiej Karty”, w tym 5 Niebieskich Kart przekazano instytucjom działającym na rzecz pokrzywdzonych, celem podjęcia działań prawnych przeciwko sprawcom przemocy.

Pracownicy socjalni sporządzili 132 informacje na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które były wykorzystane przy kierowaniu osób uzależnionych od alkoholu na odpowiednią terapię.

Pracownicy socjalni 24 razy kierowali do Sądu Rejonowego w Świebodzinie – Wydział Rodzinny Nieletnich opinie dotyczące sytuacji rodzin w zakresie ich prawidłowej funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz w przypadku zaniedbań w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi wnioski o ustanowienie kuratora sądowego lub ograniczenie władzy rodzicielskiej.

Nieodłącznym elementem działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie stosowanym przez tut. Ośrodek jest poradnictwo, którego celem jest przekazanie ofiarom przemocy informacji o możliwościach szukania sposobu rozwiązania tego problemu we wszystkich instytucjach, które zajmują się tego typu przypadkami. Poradnictwem objęto ogółem 104 rodziny.

Tut. Ośrodek w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Kobiet BABA, umożliwia mieszkańcom gminy korzystanie nieodpłatnie z porad prawnych i psychologicznych. Średnio miesięcznie korzystało z tych porad około 30 osób.

Szybka wymiana informacji zwiększa szansę na szybkie działanie związane z rozwiązaniem problemów przemocy w rodzinie. W 2013 roku Komisariat Policji w Sulechowie w ramach procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta” przekazywał informację do tut. Ośrodka o interwencjach Policji na terenie gminy, które wynikały z powodu awantur i użycia przemocy w stosunku do członków rodziny. W oparciu o uzyskane w ten sposób informacje pracownicy socjalni dokonywali rozeznania sytuacji zgłoszonej rodziny i w razie potrzeby udzielali wsparcia. Funkcjonariusze Policji przekazali w 2013r. 75 Niebieskich Kart.

Dokumenty w postaci Niebieskiej Karty trafiają do istniejącego przy OPS w Sulechowie Zespołu Interdyscyplinarnego, który zajmuje się procedurami interwencji wobec przemocy w rodzinie. Na czele Zespołu Interdyscyplinarnego stoi przewodniczący, którego zadaniem jest koordynowanie działań mających na celu interwencję wobec poszkodowanych i sprawców przemocy. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi: pracownik socjalny, przewodniczący GKRPA, kurator sądowy oraz dzielnicowy. W razie potrzeby na posiedzenie Zespołu zapraszane są inne osoby np. pedagodzy szkolni, członkowie rodzin. W trakcie spotkań Zespołu omawiane są przypadki przemocy zgłoszonych do instytucji, które reprezentują. Zaproszone osoby wymieniają się informacjami i doświadczeniami z pracy z rodzinami dotkniętymi problemami uzależnienia, zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych, przemocy, trudności opiekuńczo-wychowawczych. Zespół Interdyscyplinarny pozwala na połączenie wszystkich możliwości jednocześnie i natychmiastowe ich uruchomienie. Jest to niezwykle ważne w przypadku sytuacji kryzysowej i zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych, zwiększa bowiem szansę na szybkie przeciwdziałanie sytuacjom niepożądanym.

W ramach procedury interwencji wobec przemocy domowej przy Zespole Interdyscyplinarnym powstały grupy robocze składające się z pracownika socjalnego, funkcjonariusza policji, a także osoby zaproszonej do współpracy. W trakcie działań grupy roboczej odbywają się spotkania z ofiarami i sprawcami przemocy. Efektem tych spotkań jest rozpoznanie sytuacji rodziny i ustalenie sposobu przeciwdziałania przemocy oraz monitoring skutków podjętych działań. Powołanie grupy roboczej następuje z chwilą wpłynięcia do Zespołu interdyscyplinarnego Niebieskiej Karty. W 2013 roku Zespół podjął kompleksowe działania w stosunku do 85 rodzin. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu interdyscyplinarnego oraz 268 spotkań grup roboczych.

Zgodnie z nowymi założeniami do realizacji programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” w zakresie tworzenia i rozwoju systemu opieki nad dzieckiem i pracą z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz przeciwdziałaniu patologii społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie zatrudniono na czas określony tj. do końca roku 2013 dwóch asystentów rodziny. Ich zadaniem było prowadzenie pracy z rodziną w oparciu o planowanie i udzielanie wszechstronnej specjalistycznej pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych. Koszty związane z zatrudnieniem asystentów zostały pokryte przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w ramach resortowego programu wspierania i pieczy zastępczej. W bieżącym roku tut. Ośrodek będzie również podejmował starania o zatrudnienie asystenta rodziny i kontynuowania pracy nad tworzeniem systemu opieki nad dzieckiem i rodziną mającego na celu poprawę funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W roku 2013 cele wynikające z programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” określone dla pomocy społecznej zostały przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie osiągnięte. W kolejnych latach Ośrodek w dalszym ciągu będzie rozwijał współpracę z instytucjami zajmującymi się wspieraniem rodzin, szczególnie tych zagrożonych wykluczeniem społecznym i dotkniętych przemocą. Doświadczenie w tym zakresie z lat ubiegłych utwierdza w przekonaniu, że wspólne zaangażowanie wielu instytucji pozwala na efektywne działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa osób i rodzin.

VII. WYDZIAŁ SPRAW OBYWATELSKICH I ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

Z zakresu ochrony ludności przed skutkami zdarzeń kryzysowych zrealizowano następujące zadania:

- opracowano nowy „Plan obrony cywilnej” gminy Sulechów oraz przystąpiono do opracowania kart realizacji zadań obrony cywilnej Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych;
- opracowano i wydano podległym jednostkom wytyczne Burmistrza do działalności w zakresie OC i zarządzania kryzysowego na 2013 rok;
- jeden raz w kwartale przeprowadzono głośną próbę syren alarmowych przekazując treningowy sygnał alarmowy;
- we wszystkich syrenach wymieniono radiowe urządzenia włączające RUW 2000 na nowe urządzenia RUW 3000, co znacznie poprawiło sprawność techniczną syren;
- w Urzędzie Miejskim przeprowadzono praktyczne ćwiczenie ewakuacji stanu osobowego na wypadek zagrożenia życia pożarem w obiekcie, dało to pewność właściwego zachowania się w sytuacjach kryzysowych na terenie UM;
- w placówkach oświatowo-wychowawczych zaplanowano i przeprowadzono po 2 treningi praktycznej ewakuacji stanów osobowych placówek w warunkach zagrożenia życia i zdrowia;
- Systematycznie aktualizowano bazę danych o siłach i środkach obrony cywilnej „ARCUS”;
- stan osobowy Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego brał udział w wojewódzkim ćwiczeniu „Nadodrże 2013” kontrolowanym przez komisję powołaną przez Prezesa Rady Ministrów. Zarówno ćwiczenie jak i kontrola wykazały, że gmina Sulechów jest dobrze przygotowana do realizacji zadań obronnych i może służyć za wzór na szczeblu województwa lubuskiego w realizacji poszczególnych zadań planistycznych i praktycznych.

W następnym roku planuje się utrzymanie wysokiego poziomu realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem na terenie gminy.

VIII. WYDZIAŁ BUDOWNICTWA I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.

W ramach infrastruktury na terenie miasta i gminy zrealizowano, w zakresie zaplanowanych w budżecie Gminy Sulechów środków finansowych na rok 2013, następujące zadania:

1) w zakresie remontów dróg i chodników gminnych wykonano:

- usługi sprzętem na gruntowych drogach gminnych,
- remonty nawierzchni bitumicznych,
- usługi remontowe w zakresie usuwania awarii na drogach gminnych,
- remont chodnika na nieruchomości oznaczonej geodezyjnie nr 1050/15 na Os. Nadodrzańskim w Sulechowie,
- remont chodnika na ul. Brzozowej w Sulechowie,
- remont nawierzchni w obrębie pawilonów handlowych przy ul. Sportowej w Sulechowie,
- remont gruntowej drogi gminnej – ul. Rumiankowa w Krężołach,

2) w zakresie inwestycji wykonano:

- utwardzenie nawierzchni na Os. Nadodrzańskim w Sulechowie dz. nr 1041/11,
- remont dróg ul. Doktora Judyma, Licealna i Żeromskiego w Sulechowie w ramach Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność-Rozwój”,
- W obrębie ulic Doktora Judyma, Licealna i Żeromskiego w Sulechowie wykonana została nowa nawierzchnia jezdni oraz chodników z kostki brukowej betonowej. W ciągu ulic Dr Judyma i Żeromskiego wydzielone zostały także ciągi pieszo-rowerowe. W celu zapewnienia bezpieczeństwa pieszym wyznaczone zostały i oznakowane przejścia dla pieszych. Obniżenie wysokości krawężników umożliwiło korzystanie z chodników osobom niepełnosprawnym. Ponadto zamontowane zostały urządzenia bezpieczeństwa ruchu, w tym bariery ochronne stalowe ocynkowane typu U-12a,
- budowę zatoki autobusowej przy ul. 31 Stycznia w Sulechowie (przy nowej wiacie przystankowej).

Wykonanie zatoki autobusowej przy ul. 31 Stycznia w Sulechowie przede wszystkim poprawiło bezpieczeństwo użytkowników ww. drogi, w tym uczniów dowożonych w ramach dowozów szkolnych.

Ponadto rozpoczęte zostały prace związane z opracowaniem dokumentacji projektowych na:

- budowę dróg ulice: Ptasia, Skowronkowa, Łabędzia, Bociana, Słowikowa, Kukułcza i Żurawia,
- budowę drogi ul. Wojska Polskiego w Sulechowie (do nowopowstającego wojskowego osiedla mieszkaniowego).

W ramach bieżącego utrzymania dróg gminnych poprawiony został stan techniczny dróg - wykonano remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych, wyrównano drogi gruntowe, usuwano na bieżąco awarie powstałe na drogach gminnych.

Ponadto, w celu należytego utrzymania oznakowania pionowego dróg, systematycznie przeprowadzane były kontrole oznakowania i w razie potrzeby jego elementy były wymieniane lub uzupełniane.

W okresie zimowym, dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom dróg, na zlecenie Gminy, wykonywana była usługa zimowego utrzymania dróg, w tym:

- a) całodobowe usuwanie śliskości zimowej, przy użyciu czystej soli zwilżonej roztworem wodno-solnym, na jezdniach o nawierzchni utwardzonej w Sulechowie oraz na wskazanych jezdniach dróg gminnych we wsiach: Krężoły, Cigacice, Brzezcie k. Sulechowa, Kruszyna, Górki Małe, Kalsk a także na jezdni w obrębie drogi łączącej wieś Nowy Świat - Górzykowo,
- b) całodobowe odpłuzanie wskazanych odcinków jezdni o nawierzchni gruntowej na terenie miasta i wsi, z posypywaniem mieszanką soli z piaskiem lub piaskiem,
- c) interwencyjne zimowe utrzymanie jezdni na terenie Gminy Sulechów, poprzez odpłuzanie z posypywaniem mieszanką soli z piaskiem lub piaskiem,
- d) interwencyjne usuwanie i wywóz śniegu zalegającego na jezdniach wskazanych przez Zamawiającego.

Wyżej wymienione prace wykonane w roku ubiegłym miały znaczny wpływ na poprawę bezpieczeństwa na terenie Gminy Sulechów.

IX. WYDZIAŁ GOSPODARKI KOMUNALNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA.

W ramach realizacji zadań wynikających z programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” w 2013 r. w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska wykonano następujące działania zgodnie z wymienionymi w tym programie celami:

1. Bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych.

W ramach tego celu wykonano następujące działania:

- ogrodzono plac zabaw w miejscowości Kalsk w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieci korzystających z placu zabaw (plac zabaw położony jest niedaleko stawu i lokalnej drogi),
- w ramach pielęgnacji zieleni miejskiej przeprowadzono zabiegi polegające na usuwaniu drzew zagrażających bezpieczeństwu,
- przeprowadzono prace polegające na usunięciu wywrotów oraz złomów drzew powalonych,
- zlikwidowano gniazda szerszeni z miejsc, gdzie powodowały zagrożenie (m. in. przy ul. Kościuszki, ul. Brama Piastowska w Bukowie itp.),
- w celu zapewnienia porządku na terenach publicznych zamontowano kosze uliczne na odpady we wskazanych miejscach,
- wykonano prace polegające na usunięciu zakrzaczeń w miejscach publicznych celem zapewnienia bezpieczeństwa,
- uzupełniono skradzione wpusty drogowe w ulicach Rozwojowej, Kasztanowej, Krańcowej, Kusocińskiego i przy ul. 1-go Maja w Brodach,
- w ramach zapobiegania bezdomności zwierząt i zagrożeniom ze strony niebezpiecznych psów i przekazywano bezdomne psy do schroniska w Zielonej Górze w ilości 51 szt. oraz do adopcji w ilości 52 (w tym **26** bezpośrednio z terenu gminy) psów i 24 kotów,
- na interwencje Straży Miejskiej udzielano pomocy weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom z terenu gminy,
- na bieżąco dokonywano napraw urządzeń zabawowych uszkodzonych na skutek dewastacji,
- wykonano utwardzenie ciągu komunikacyjnego przy os. Zacisze 11,

- dokonywano wraz ze Strażą Miejską kontroli posesji prywatnych i terenów publicznych w zakresie przestrzegania ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach,
- na bieżąco uprzątało tereny publiczne z porzuconych odpadów.

2. Bezpieczeństwo użytkowników dróg.

- na bieżąco uzupełniano i konserwowano oświetlenie drogowego placów i ulic,
- w miejscach wskazanych przez mieszkańców montowano oprawy oświetleniowe (m. in. w Kijach, Łęgowie, Mozowie itp.),
- na ciągach pieszych oraz terenach publicznych usuwano śliskości.

3. Prewencja społeczna o szerokim zasięgu edukacji, poradnictwa i pomocy społecznej.

- budowanie placów zabaw i boisk sportowych dla zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży,
- zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w Sulechowie przy os. Konstytucji 3 Maja wyposażając go w urządzenia zabawowe,
- przeprowadzono wśród młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów pogadanki na temat ochrony środowiska w zakresie gospodarowania odpadami oraz z zakresu ochrony przyrody,
- pracownik wydziału był przewodnikiem wycieczek prowadzonych na terenie Gminy,
- zorganizowano przedstawienie teatralne pt. „W poszukiwaniu leśnego szumu” w Sulechowskim Zborze dla grup przedszkolnych,
- prowadzono szeroko zakrojoną akcję edukacyjną w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- we współpracy ze Strażą Miejską prowadzono działania w zakresie egzekucji obowiązków właścicieli posesji dotyczących utrzymania czystości i porządku oraz utrzymywania na posesji psów,
- montowano i naprawiano tablice informacyjne na wsiach.

Wnioski:

W dalszym ciągu przewiduje się współpracę z Sulechowską Strażą Miejską oraz Policją w zakresie ograniczenia aktów wandalizmu oraz dewastacji urządzeń komunalnych na terenie Gminy Sulechów.

W ramach bieżącej kontroli urządzeń komunalnych oraz nadzoru nad firmami wykonującymi usługi w zakresie pielęgnacji zieleni i utrzymania czystości będą wykonywane prace remontowe.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska będą przeprowadzali przeglądy placów zabaw w celu zapewnienia bezpieczeństwa ich użytkownikom.

W celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników dróg publicznych planowana jest modernizacja oświetlenia drogowego oraz montaż latarni solarnych w miejscach, w których ich montaż jest uzasadniony.

X. WYDZIAŁ ROLNICTWA I GOSPODARKI GRUNTAMI.

Do głównych celów należy:

- utrzymywanie sprawności budowli drogowych (mosty, przepusty, kładki) na ciekach w ciągu dróg gminnych,
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe rzeki Odry,
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe na mniejszych rzekach i rowach komunalnych,
- odwodnienie terenów budowlanych.

Podjęte działania:

- odbudowano most na Kanale Pomorskim w Brodach w ciągu drogi gminnej,
- wykonano nowy przepust drogowy na terenach przewidywanych pod budownictwo mieszkaniowe w Krężołach – *przepusty na Rowie R-S47 i Rowie R-S52 w Krężołach*,
- wykonano odmulenia niektórych istniejących przepustów na drogach gminnych w ramach konserwacji rowów,
- uczestniczono w przeglądach stanu wałów przeciwpowodziowych na rzece Odrze,
- informowano zarządcę wałów o zagrożeniach powodziowych (występowanie bobrów, i inne),
- prowadzono bieżący monitoring stanu wód w rowach komunalnych i na bieżąco przeciwdziałano ich podnoszeniu się,
- monitowano u zarządcy cieków melioracyjnych podstawowych, w tym rz. Sulechówki o potrzebie bieżącej konserwacji takich cieków (do PKP, Starostwa Powiatowego, LZMiUW),
- wykonano odbudowę zbiornika wodnego przy ul. Syzyfowej,
- wykonano konserwację bieżącą rowów komunalnych mających istotny wpływ na odwodnienie infrastruktury i terenów budowlanych – *Rowów R-10a, R-11, R-5 w Sulechowie - L=575m*,
- wykonano odbudowę rowów komunalnych jako przygotowanie infrastruktury pod budownictwo mieszkaniowe – *odcinków Rowów R-S47 i R-S52, obręb Krężoły, L=500+150=650m*
- wykonano dwukrotną konserwację głównego rowu komunalnego R-S4 – *Rowu R-S4 oraz odcinka Rowu R-26 na terenie Sulechów -Kruszyna - Krężoły L=1750+2226+184=4160m*

- usuwano przeszkody w odpływie wód deszczowych na terenach zabudowanych,
- na bieżąco czyszczono kraty i usuwano zatory i odpady w głównych rowach.

Rezultat:

- Nie udało się osiągnąć wszystkich celów dotyczących poprawy stanu wód na gruncie dla istniejącego budownictwa np. obszary zabudowane pomiędzy ul. Poznańską a ul. Gdańską, w tym przebudowa przepustów pod ul. Poznańską i ul. Wielkopolską *z uwagi na ograniczone lub brak środków na ten cel.*
- Nie udało się skoordynować działań dla infrastruktury wyprzedzającej budownictwo mieszkaniowe na nowych obszarach planowanych dla tego celu np. Obręb Krężoły, *z uwagi na mały lub brak udziału specjalistów branżowych w sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego.*

Wnioski:

1. Skoordynować działania urbanistyczne z innymi specjalnościami (drogi, kanalizacja deszczowa, odwodnienie terenów budowlanych) już na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego – bardziej szczegółowe przedstawienie rozwiązań w zakresie potrzeb i możliwości odwodnienia terenów i odprowadzenia wód deszczowych, w tym i możliwości odbioru tych wód.
2. Dążyć do przebudowy urządzeń wodnych (rowów komunalnych i przepustów drogowych) i budowy nowych na terenach już zabudowanych dla poprawy bezpieczeństwa użytkowania tych terenów jak i dla umożliwienia bezpiecznego inwestowania i budownictwa dla nowych terenów.

XI. WYDZIAŁ POZYSKIWANIA ŚRODKÓW UNIJNYCH I PROMOCJI GMINY.

Realizacja zadań programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” przez Wydział Pozyskiwania Środków Unijnych i Promocji Gminy w roku 2013:

1. Artykuły w Biuletynie Informacyjnym GS.
2. Informowanie lokalnych mediów o działaniach w zakresie programu „Bezpieczna Gmina Sulechów”.

3. Wydział wspierał swoimi materiałami miejską policję oraz straż miejską podczas wizyt w szkołach podstawowych na terenie Gminy.
4. Pomoc w organizacji konkursów w szkołach o tematyce związanej z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, w drodze do szkoły itp.

Powyższe działania mają bezpośredni wpływ na edukację związaną z bezpieczeństwem dzieci. Ponadto dbałość o bezpieczeństwo na drodze, w parku, w mieście i na wsi staje się normą zachowania, a nie obowiązkiem nakładanym w trakcie późniejszej edukacji. Bardzo trafną metodą promocji bezpieczeństwa są pogadanki w grupach przedszkolnych i wczesnoszkolnych prowadzone przez policjantów i strażników miejskich, zakończone wręczeniem każdemu małemu uczestnikowi gadżetu promującego bezpieczeństwo i Gminę Sulechów. Dzieci wiedzą, że Gmina Sulechów jest bezpieczna.

XII. SULECHOWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE „SuPeKom” Sp. z o.o.

Realizując cele określone w programie „*Bezpieczna Gmina Sulechów*” Spółka nasza przedstawia plan działań za rok 2013 r., który był realizowany przez poszczególne wydziały naszego zakładu:

Wydział Wodociągów i Kanalizacji.

W zakresie zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków – (stały monitoring dostarczanej wody, badania wody przez odpowiednie służby)

Dostawy wody pod kątem zabezpieczenia pożarowego.

Tabela eksploatacji wodociągu:

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie w dam^3 (1 $\text{dam}^3 = 1 \text{ tys. M}^3$)	wykonanie w dam^3 (1 $\text{dam}^3 = 1 \text{ tys. m}^3$) ROK 2012	wykonanie w dam^3 (1 $\text{dam}^3 = 1 \text{ tys. m}^3$) ROK 2013
wodociągi	woda pobrana z ujęć		1.357,7	1.276,0
	woda dostarczona (zużycie wody)	gospodarstwa domowe i indywidualne gospodarstwa rolne	763,5	756,4
		na cele produkcyjne	84,2	89
		pozostałe cele	120,2	120,9

Spółka poprzez ten wydział prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Na terenie gminy Sulechów wydział eksploatuje sześć ujęć wody i dwie oczyszczalnie ścieków (Nowy Świat, Klępsk). Wszystkie ujęcia czerpią wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Stacja Uzdatniania Wody w Sulechowie posiada 6 studni głębinowych. Uzdatnianie wody polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Dobrej jakości woda poprzez zbiornik wody czystej=900 m³ i pompownię dostarczana jest dla miasta Sulechowa, Kruszyny, Krężoń, Brzezia k. Sulechowa, Obłotna, i opcjonalnie Kij, Głogusza, Cigacic, Górek Małych, Leśnej Góry, Nowego Świata.

Ujęcie wody w Górkach Małych posiada dwie studnie głębinowe. Uzdatnianie wody polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Dobrej jakości woda poprzez hydrofornię dostarczana jest do wiosek: Cigacice, Górki Małe, Górzykowo, Leśna Góra i częściowo Nowy Świat.

Ujęcie wody w Kijach (Góry B) posiada trzy studnie głębinowe. Odżelaziona i odmanganiona woda o dobrej jakości magazynowana jest w zbiorniku wieżowym o pojemności 150 m³, skąd grawitacyjnie zasila wioski: Głogusz, Kije i Góry B.

Ujęcie wody w Klępsku posiada dwie studnie głębinowe. Uzdatnianie polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Uzdatniona woda o dobrej jakości zasila wioski: Klępsk, Łęgowo i Okunin.

Ujęcie wody w Karczynie posiada dwie studnie głębinowe. Dobra jakość wody surowej umożliwia za pomocą zestawu hydroforów zasilanie wiosek: Buków i Karczyn.

Wydział Wodociągów i Kanalizacji realizując swoje zadania świadczy dodatkowo usługi w zakresie następujących prac:

1. prace ziemne wykonywane koparko - ładowarką i mini-koparką firmy JCB,
2. wynajem agregatu prądotwórczego - przewoźny IVECO, niezbędnego w przypadku awarii sieci energetycznej,
3. wynajem samochodu specjalistycznego do czyszczenia kanalizacji WUKO SCK4H, który w połączeniu z kamerą do monitoringu stanu sieci kanalizacyjnej jest w stanie zlokalizować niedrożność i ją usunąć,
4. wywóz nieczystości płynnych.

Istnieje możliwość w razie awarii dostarczenia wody z Sulechowa do miejscowości zasilanych docelowo z Kij i Górek Małych. Na potrzeby WWIK zakupiono nowy samochód marki – IVECO.

Oczyszczalnia ścieków.

Zlokalizowana jest w obrębie wioski Nowy Świat. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o bardzo nowoczesnych rozwiązaniach technicznych. Osad nadmierny powstały w procesie oczyszczania, po odwodnieniu na prasie komorowej, jest odbierany przez firmę zewnętrzną TECHNIKA Sp. z o.o. z Poznania.

W 2001 roku założony został matecznik o powierzchni 2,9 ha do produkcji sadzonek na docelową plantację o powierzchni 24 ha.

Tabela eksploatacji kanalizacji:

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2012	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2013
kanalizacja	ścieki odprowadzone	od gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych	639,9	631,9
		od jednostek działalności produkcyjnej (przedsiębiorstw, zakładów przemysłowych, budownictwa, transportu itp.)	78,9	75,2

Pracownicy całodobowo utrzymują w ruchu sieć kanalizacyjną o długości 81,1 km, wodociągową 155,4 km, ponadto świadczą usługi w zakresie usuwania awarii wod-kan.

Wydział Usług Komunalnych.

W zakresie swoich obowiązków realizuje zadania związane z oczyszczaniem miasta i utrzymaniem zieleni ma za zadanie dbać o porządek, czystość i estetyczny wygląd terenów gminnych, w tym również terenów zielonych, a w okresie zimowym utrzymywać chodniki w stanie umożliwiającym poruszanie się pieszych. Ponadto świadczy usługi wywozu nieczystości płynnych.

Oczyszczanie miasta polega na mechanicznym oraz ręcznym oczyszczaniu ulic, chodników i placów, przystanków autobusowych i ich otoczenia, myciu wiat przystankowych, opróżnianiu koszy ulicznych, usuwaniu śmieci z trawników, skwerów, parków i poboczy dróg, porządkowaniu stawów i fontann, usuwaniu śliskości chodników podlegających sprzątanii. Do wykonania prac używamy zmiatarki mechanicznej (ulice i duże place), a także dmuchawy, odkurzacze oraz tradycyjne szczotki ręczne (chodniki i trudno dostępne miejsca).

Świadczymy usługi oczyszczania dróg, chodników i posesji, również zlecone nam od Wspólnot Mieszkaniowych, osób prywatnych i zakładów pracy.

Lp.	ilość terenów gminnych podlegających utrzymaniu czystości (tereny zieleni)	powierzchnia jezdni do sprzątnięcia	powierzchnia chodników do sprzątnięcia
	m ²	m ²	m ²
1	242.901	188.271	66.259

Utrzymanie zieleni to koszenie trawników, wykaszanie poboczy dróg gminnych, wygrabianie liści, porządkowanie i utrzymanie czystości alejek w parkach, sadzenie, ścinanie, odmładzanie i ogławianie drzew, frezowanie pni, przycinanie żywopłotów, urządzenie, pielęgnacja i podlewanie rabatów, gazonów i skalniaków, urządzenie terenów zielonych.

Lp.	ilość trawników miejskich do koszenia	ilość wykaszanych poboczy dróg gminnych	wykaszenie terenów gminnych (wioski) np. boiska, place zabaw itp.
	m ²	m ²	m ²
1	242.901	140.830	12.517

Wywóz nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych (szamb) odbywa się przy użyciu nowoczesnego samochodu asenizacyjnego, posiadającego zbiornik o pojemności 6,5 m³, spełniającego wszystkie wymagania w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz gwarantującego należyte wykonanie usługi.

W roku 2013 wywieziono 4.302 m³ nieczystości płynnych.

Spółka zarządza i administruje cmentarzami komunalnymi w Sulechowie, Brodach, Łęgowie, Bukowie, Pomorsku, Klępsku, Kalsku i Mozowie. Prowadzimy szczegółową ewidencję osób zmarłych, pochowanych na tutejszych cmentarzach, administrujemy miejscami grzebalnymi oraz przyjmujemy opłaty przedłużające prawo do grobu (tzw. prolongaty).

Tabela pochówku zmarłych na administrowanych cmentarzach:

Lp.	wyszczególnienie	ilość pochówków	ilość pochówków
	lokalizacja cmentarza	w roku 2012	w roku 2013
1	Sulechów	162	177
2	Pomorsko	4	10
3	Kalsk	6	8
4	Brody	7	10
5	Kłępsk	5	11
6	Mozów	2	1
7	Buków	6	10
8	Łęgowo	4	4
RAZEM		196	231

Spółka w ramach usług pogrzebowych posiada dwa specjalistyczne samochody pogrzebowe marki „MERCEDES VITO” przystosowane do przewozu osób zmarłych. W celu poprawy warunków pracy zakupiono windę pogrzebową na potrzeby usług pogrzebowych.

Wydział Administracji i Zarządzania Nieruchomościami.

Zarządca budynkami przeprowadza obowiązujące (pięcioletnie, roczne) przeglądy administrowanych budynków. Wszelkie remonty bieżące lub kapitalne zlecane są wysoko wykwalifikowanym firmom specjalizującym się w remontach budynków. Administratorzy na bieżąco monitorują podległe wspólnoty pod względem bezpieczeństwa mieszkańców, jak również innych użytkowników. Corocznie na zebraniach wspólnot mieszkaniowych omawiane są warunki bezpieczeństwa mieszkańców. Wszelkie zagrożenia usuwane są w ramach zgromadzonych środków finansowych danej wspólnoty. Ponadto na życzenie wspólnoty zarządca podpisuje umowy ubezpieczeniowe obejmujące polisy od zdarzeń losowych i odpowiedzialności cywilnej.

Spółka zarządza 193 wspólnotami mieszkaniowymi:

ilość zarządzanych wspólnot mieszkaniowych	ilość lokali użytkowych w budynkach	ilość mieszkań w budynkach	ilość osób w budynkach	powierzchnia eksploatacyjna w budynkach
szt	szt	szt	osób	m ²
193	96	1648	3999	97.307,85

W Wydziale Administracji i Zarządzania Nieruchomościami zatrudniamy wykwalifikowany zespół pracowników posiadających stosowne świadectwa kwalifikacyjne, licencje oraz uprawnienia budowlane.

W analizowanym okresie wykonano przegląd budynków administrowanych przez Spółkę. Protokoły z przeglądu budynków zostały przedstawione kierownikom w celu zapoznania się, i sukcesywnego usuwania nieprawidłowości wykazanych w protokołach.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. Nr 98 poz. 634), zakład nasz został wyznaczony przez Burmistrza Sulechowa do przyjmowania skazanych w celu wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Są to prace, przede wszystkim w zakresie utrzymania ładu i porządku np. zbieranie śmieci, grabienie liści, wycinanie krzewów, wykonywanie drobnych prac budowlano-remontowych.

Skazani w roku 2013 odpracowali 974 godziny pracy.

Spółka nasza w roku bieżącym w ramach programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” będzie kontynuowała zadania, które realizowała w roku 2013 oraz jest gotowa przyjąć nowe zadania dla poprawienia stanu bezpieczeństwa mieszkańców miasta i gminy Sulechów.

Wykonywanie codziennych zadań przez naszych pracowników ma istotne znaczenie dla prowadzenia skutecznych działań mających na celu ograniczenie zagrożeń i przekłada się na poprawę bezpieczeństwa naszych mieszkańców.

Podsumowując należy wyrazić przekonanie, że duże znaczenie dla osiągnięcia założonych celów programu „**Bezpieczna Gmina Sulechów**” ma zaangażowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych biorących udział w realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Równie ważne jest ułatwienie ich kontaktów operacyjnych, zapewnienie odpowiedniej koordynacji działań, dyscypliny ich wykonawstwa, a także możliwość elastycznego uwzględnienia zmieniających się realiów. Koniecznym warunkiem powodzenia programu jest przede wszystkim jego akceptacja w najszerszych kręgach naszej społeczności.

Dlatego też wszystkie służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo podczas realizacji założeń programu, starają się dokonywać bieżącej analizy prowadzonych działań, oceniać, czy osiąga się zamierzony cel, w razie konieczności, wprowadzać działania korygujące. Niezależnie od osiągniętych rezultatów ciągle zmierzają do doskonalenia swoich działań, szukając również innych rozwiązań i dążą do tego, żeby program „Bezpieczna Gmina Sulechów” spełnił dla dobra nas wszystkich szczytne cele, które zostały nakreślone w jego założeniu. Tylko rzetelne podejście do wykonywania swoich zadań może dać pożądane efekty i przyczynić się do znacznego wzrostu bezpieczeństwa mieszkańców naszej gminy.

Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie sprawozdań cząstkowych przygotowanych przez poszczególnych realizatorów programu:

1. Ewa Klementowicz – Komisariat Policji.
2. Mariusz Wójcik – Gminny Komendant Ochrony Przeciwpożarowej
3. Krzysztof Sadowski – Straż Miejska.
4. Jacek Światły – Żandarmeria Wojskowa.
5. Tomasz Furtak – Sulechowski Dom Kultury.
6. Rafał Rosolski – Ośrodek Sportu i Rekreacji.
7. Teresa Zawalna – Biblioteka Publiczna.
8. Elżbieta Colle – Ośrodek Pomocy Społecznej.
9. Barbara Szepelawa – Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego.
10. Wojciech Sołtys – Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu.
11. Danuta Andruszkiewicz - Wydział Budownictwa i Zamówień Publicznych.
12. Anna Dragan – Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska.
13. Jarosław Wilczacki – Wydział Rolnictwa i Gospodarki Gruntami.
14. Edward Fedko – Wydział Pozyskiwania Środków Unijnych i Promocji Gminy.
15. Maria Zielińska – Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień.
16. Marek Lelito – „SuPeKom”.